

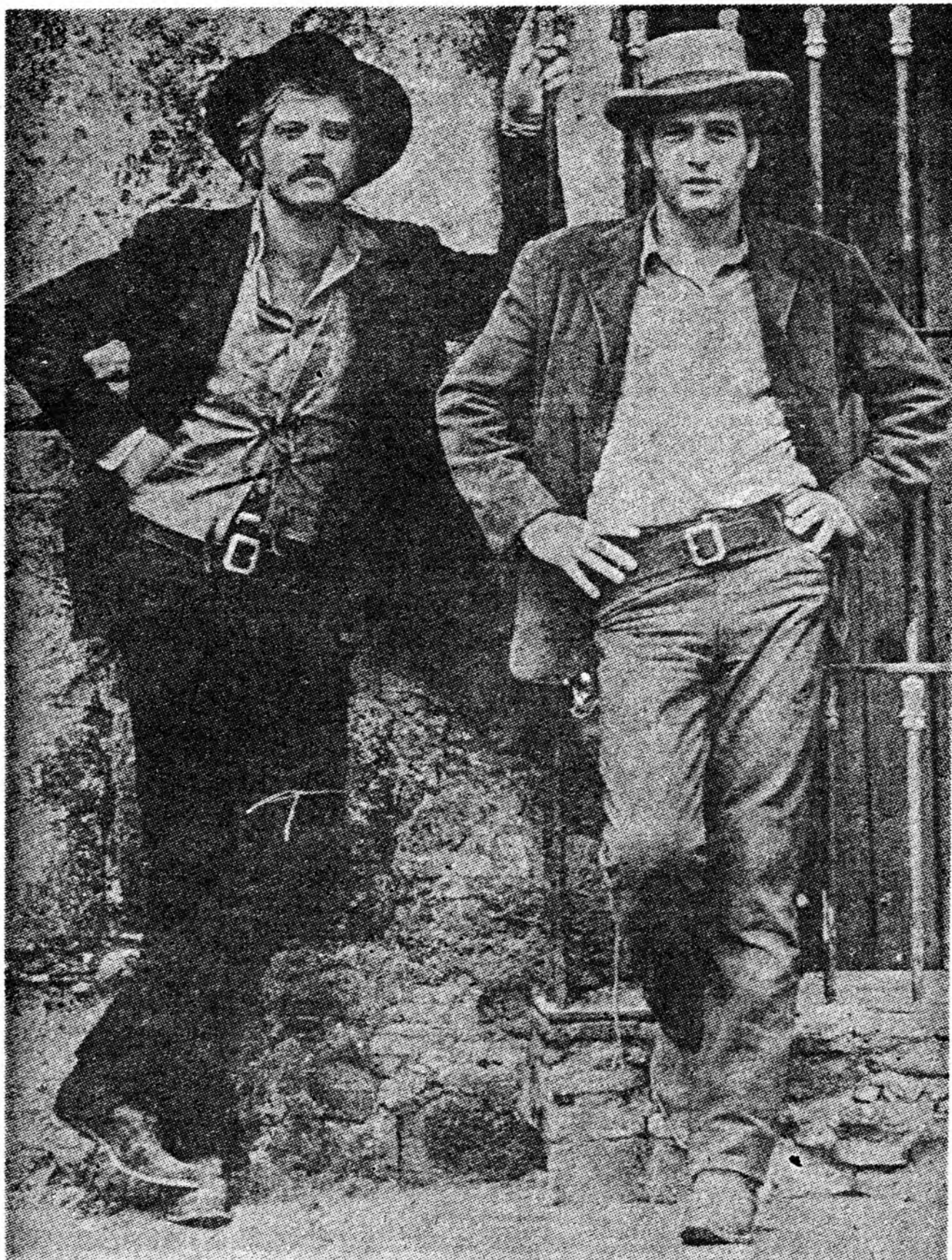
BUČ KASIDI I KID

45

BROJ
CENA 50 DIN

DUG
PROŠLOSTI

**BUTCH CASSIDY AND
THE SUNDANCE KID**

SERIJA
BUČ KASIDI I SANDENS KID

Teks Gordon
DUG PROŠLOSTI
XLV EPIZODA

Lektor:
Milorad Stevanović

Recenzija:
Borivoje Lošić

Korektura:
Nada Maksimović

© by Bones and DENPRESS

PONY-WEST — BUČ KASIDI I KID — VANREDNO IZDA-
NJE BROJ 45 — MAJ 1985. Cena 50 dinara. Izdaje NIRO
»Dečje novine«, 32300 Gornji Milanovac, Tihomira Matijevića
4. Glavni i odgovorni urednik: Mirjana Šterijevski. Urednik:
Borivoje Lošić. Izdavački savet: Milica Bogojević (predsed-
nik), Mileta Obradović, Vera Smrekić, Dragan Simić, Milisav
Ilić, Miodrag Vučetić, Miljana Tomić, Nada Mijatović, Nikola
Maslovara, Gojko Štulović, Ljiljana Milovanović, Ljiljana Špa-
jaković, Petar Jerković. Telefoni: (032) 711-549 uredništvo i
714-250 prodaja. Telex: 13731. Broj tekućeg računa kod SDK
u Gornjem Milanovcu: 61320-603-1263. Devizni račun kod Be-
obanke u Beogradu: 60811-620-16-101-257300-03292. Štampa:
»Litopapir« — Čačak.

Teks Gordon

DUG PROŠLOSTI

Stisnuta između reke Simaron na severu i Severne Kanadske reke, u Oklahomi se nalazila prostrana plodna dolina koja se prema zapadu isprva dizala u blage brežuljke, zatim u sve više gorje dok se ne bi sastavila sa ograncima planine Sangre de Kristo u državi Nju Meksiko.

Među nekoliko stotina farmi i nešto manje rančeva, nalazio se i ranč porodice Stiva Nortona. Ovaj tridesetogodišnji, plavokosi i stasiti čovek nastanio se pre šest godina na farmi koja se nalazila na desnoj obali Simarona dobrih pedeset milja udaljena od gradića Enid. Došao je sa svojom mladom i lepuškastom ženom Ketii. Pune tri godine svojski su zapinjali dok od skromnog

imanja nisu napravili ono što su želeli: dom i imanje na kome će moći da gaje svoju decu. Sada, posle šest godina od dana kada su na teretnim kolima stigli na farmu, imali su dvoje zlatne dečice, trogodišnjeg Džerija i jednogodišnju Mili.

Veliki žuti pas, koji bi kao od šale mogao da se dohvati sa izgadnelim kurjacima planina Sangre de Kristo, čak i sa mrkim medvedom, sada se kao jagnje igrao sa malim Džerijem. Trogodišnji dečak trčkarao je oko velike životinje i svojim malim rukama hvatao se za gusto zlaćanožuto krzno. Pas se svaki čas prevrtao dozvoljavajući detetu da ga uzjaše.

Na tremu prostrane brvnare, oko koje je bilo zasađeno svakojako cveće, sedela je mlada smeđokosa žena držeći u rukama devojčicu duge, kao zrelo žito plave kose i posmatrala igru dečaka i psa.

Bližilo se veče i ona je svaki čas okretala glavu prema severu. Iz tog pravca svakog trenutka trebalo je da se pojavi njen muž. I zaista, kojih pola sata kasnije, prvo se začulo tandrkanje kolских točkova, a onda se ukazaše i kola. Dečak i pas potrčашe prema njima. Žena čvršće steže devojčicu pa i sama krete mužu u susret.

Stiv Norton je nešto kasnije milovao i ljubio tri bića koja su mu bila sve na ovom svetu. Veliki žuti pas mu se muvao oko nogu.

Još jedan dan na farmi porodice Norton srećno je okončan. Kasnije, kada je sunce sasvim nestalo na horizontu, kada se izgubila i rumena boja koju su njegovi ugasli zraci ostavili na nebeskom svodu, a prve zvezde zaiskrile na tamnoj pozadini, Stiv je sedeo na stepeniku trema naslonjen leđima na veliki direk i mirno odbijao dimove iz kratke lule.

»Bože, kako je sada moja mladost daleko. Kao da je prošlo šest vekova, a ne šest

godina od kada sam se rastao sa Kidom, Bučom i ostalim momcima iz 'Rupe u zidu'. Šta li je sa njima? Da li su još zajedno i da li su svi još živi?«

Da, naš farmer Stiv Norton pripadao je nekada čuvenoj bandi iz »Rupe u zidu«, jahao je sa Sandens Kidom i Bučom Kasidijem, napadao vozove i pljačkao banke. Samo, onda se drukčije zvao.

Tada se zvao Dik Straton, ali su ga svi zvali Arkanzas Kid. Sam im je rekao da je rođen nedaleko od izvora ove velike reke koja protiče kroz pet država pre nego što se ulije u Meksičko more.

Svoju tajnu dobro je krio. Čak ni njegova Ketij nije znala istinu. Doduše, on joj je pomenuo da je imao neke grehe u mladosti, Ketij ga nije više nikada gnjavila pitanjima o prošlosti. Za nju je on bio Stiv Norton, njen muž, otac njene dece i njen oslonac u životu.

I sam Stiv polako je počeo da zaboravlja one lude dane kada je sa ostalima kao vihor jurio za vozovima ili kada su uz grmljavinu koltova napuštali varošice čije su banke čas pre toga počistili.

Sve ređe je nosio i opasač sa koltom. Kada je polazio na njivu ili pašnjake gde su pasla njegova goveda i tri ko-

nja, nosio je vinčesterku ispod sedišta na kolima. Ipak, ponekad, kada bi Ketu zaspala sa decom, on je iz sanduka vadio opasač sa koltom, opasivao ga i potezao. Ni sam nije mogao to da objasni.

Da li je to bila želja da se oproba, želja da proveru koliko je ostalo od nekadašnje veštine, ili...

Trgnuo se kada ga Ketu do tače za rame i sede pored njega. On je, nežno, obgrli rukom oko ramena. Ništa nisu govorili. Voleli su da ovako zagrljeni dugo, bez reči, sede i posmatraju dolinu koja se pružala pred njihovim pogledom. Kada je bila mesečina kao te noći, mogli su u daljini da vide i srebrnastu površinu Simarona.

— Oh, Stive, baš nam je lepo! Šta čovek može više da poželi? Imamo dom, decu, imamo sve — reče Ketu posle izvesnog vremena.

— Da, nije nam loše. Postigli smo dosta. Voleo bih da mogu da ti pružim još više, ali...

Ketu mu brzo pokri usta svojom šakom. Pošto ga uču-tka, ona ga brzo poljubi.

— Da li sam se ja ikada žalila? Šta mi još treba? Da sam htela da ostanemo u gradu, ja bih ti to rekla. Ne, naš život je ovo ovde — brzo je rekla.

Stiv je poljubi, dugo i nežno.

Bio joj je zahvalan. Za njega je jedini život bio ovaj koji je vodio poslednjih šest godina. Široke livade, ustalasani bregovi, bistre vode Simarona i okolnih potoka...

Dvoje mladih ponovo utonuše u tišinu.

Stiv počeo da misli šta bi bilo da se pre šest godina nije dogodilo ono što se dogodilo, a potom njegove misli počese da lete Sandens Kidu i Buču Kasidiju.

Šta li je sa onim plavokosim revolverašom uvek spremnim da potegne kolt ili da se u najopasnijoj situaciji nasmeje?

Šta je sa njima? Da li su se i oni smirili?

Za Buču je znao da ima ženu i decu i da ih povremeno obilazi. Da li se konačno zbog njih povukao u miran život?

A Kid, da li je još živ, ili je natrčao na nekog bržeg, veštijeg, ili možda na metak iz mraka?

Da nisu možda pali u ruke nekom Pinkertonovom agentu ili lovcu na ucene. Da ih nije, konačno, neki šerif pohvatao, pa sada leže u Jumi ili nekom drugom ozloglašenom zatvoru?

Posle takvih misli bio je srećan što se na vreme povu-

kao, sreo Ketu i zasnovao porodicu.

Ketu Norton nije ni slutila da, iako je grli, njen muž tog trenutka uopšte nije duhom kraj nje. Njegove misli su odletele daleko u prošlost.

Stiv Norton se tog trenutka sećao poslednjeg dana koji je proveo sa odmetnicima, poslednjeg dana kada je čuo ime Arkanzas Kid ili Dik Straton...

Bilo je pakleno vruće i na nebu iznad njih i na žutom pesku kojim su konji nesmanjenom žestinom grabili, a bogme i iza leđa grupe od šestorice jahača.

Nebeska zvezda neumoljivo je žarila svojim zracima koji su i u prolećnim, a kamoli u letnjim mesecima, kao što je bio taj juli, pekli kao živa vatra. Košulje na leđima jahača bile su mokre od znoja i istovremeno bele od soli. Konji su se kupali u peni besno otresajući glavama.

Pesak i sitno kamenje letelo je na sve strane. I ono je bilo užareno.

A kojih stotinak metara iza njih jahala je potera.

Predvođeni šerifom, ljudi su besno šibali konje želeći da što pre dohvate bandite koji su tog jutra opljačkali njihovu banku i odneli i poslednji dolar iz kase.

Kada su ispred sebe, prema zapadu, ugledali nekakve stene, Buč Kasidi naredi da pojure na onu stranu i zauzmu busiju.

— Ljudi, za mnom! Odande ćemo ih potprašiti. Znam ja takve potere. Brzo im je dosta svega — hrabrio je ostale hitajući prema zaklonu.

Čim su zauzeli zaklon, odmetnici potegoše puške i vatrom zaustaviše poteru. Ljudi se baciše na užareno tle, skrivajući se iza svega što je moglo koliko-toliko da ih sakrije od zrna koja su doletela iza stena.

Buč Kasidi se tog puta prevario u računici. Ova potera bila je drkčija od ranijih. Ovi ljudi bili su spremni da se uhvate i sa samim đavolom ne bi li povratili svoju uštedevinu. Šerif Kolbi, koji je predvodio poteru, bio je iskusan borac. Nije uzvraćao paljbu. Sačekao je da se njegovi ljudi i, pre svega, konji odmore. Onda je podelio poteru u nekoliko grupica i naredio da se razmaknu, opkole bandite i na njegov znak istovremeno napadnu.

Posle izvesnog vremena tako su i učinili.

Buč i Kid su se upravo prepirali da li treba nastaviti ili se i dalje prepucavati sa poterom.

— U koga da pucam kada im se ni nos ne vidi? — besneo je Sandens Kid, koji je nava-ljivao da krenu dalje.

— Kide, bolje da ih se sa-da rešimo nego da se slede-ćih noći trzamo u snu — ube-đivao ga je Buč.

Njihovu prepirku prekide iz-nenadna pucnjava. Potera je iznenada izbila sa svih strana.

Banditi uzvratije. Posle sa-mo minut pucnjave, dva člana bande ostala su na pesku.

Članovi potere izmakoše ne-kih dvadesetak metara spre-majući se za novi juriš. I oni su ostali bez dvojice jahača, dok su se trojica jedva držali u sedlu.

Tada se dogodilo.

Dok je šerif izdavao nova uputstva, začu se nekakav ču-dan zvuk. Ličio je i na vetar, i na šištanje zmiје, i na kotr-ljanje suvog lišća. Dok su lju-di shvatili šta je, iznenada ih zasu sitan pesak. Negde je be-snela peščana oluja. Ivice sti-hije doprle su čak do njih.

Iako nije bila mnogo jaka, oluja je digla pesak i zamutila vidik.

Dok su se jahači zbunjeno osvrтали na sve strane, konji su nanjušili nepogodu i nervo-zno poskakivali.

— Sada je naš trenutak! — viknu Buč. — Na konje i be-žimo!

Taman su poskakali u sed-la kad do njih dopre vika lju-di iz potere. Najglasniji je bio šerif Kolbi.

— Napred, ljudi, ne dajte da nam sada izmaknu! I nji-ma vetar smeta koliko i nama. Napred, ljudi!

Njegov glas izgubi se u fi-jukanju vetra i grmljavini pu-šaka i koltova.

Još jedan odmetnik, onaj koji je jahao pored Stiva, kri-knu i ispade iz sedla raširenih ruku.

Poslednje što je Stiv čuo bi-le su reči:

— Beži... Kide... beži!!!

Oluja postade još jača:

Stiv je nekoliko trenutaka stajao. Hteo je da se vrati i proveriti koliko je njegov drug teško ranjen, ali potera je već bila blizu. Kada se pokrenuo, Buča, Kida i ostalih preživelih više nije bilo na vidiku. Peš-čana oluja sve više je nadira-la baš iz pravca kojim su kre-nuli.

— Ljudi, požurite... Raširi-te se... Ne dajte da izmaknu! — čuo je Stiv kao kroz zid šerifov glas.

Mamuznuo je konja i pote-rao ga prema istoku. Dalje od oluje, dalje od potere.

Bežao je čitavog dana ne osvrćući se. Kada je pala noć, nastavio je pešice pružajući konju priliku da predahne.

Bežao je danima, nedeljama, mesecima.

Sve dalje i dalje.

Omršaveo, iscrpljen i zarastao u bradu, jedva je samog sebe prepoznao kada je posle dugog jahanja ušao u briačnicu da se obrije i okupa.

Kada je posle dva sata kupanja i doterivanja izašao obučen u novo odelo, odlučio je.

Kreće u novi život. Istog dana u hotelsku knjigu upisao je i novo ime: STIV NORTON.

Mirno je stao pred šerifa da se raspita za posao. Bilo je jasno da ga šerif ne poznaje.

Pobegao je dovoljno daleko.

Mogao je da počne nov život.

Otresao je glavom i duboko uzdahnuo. Ketu se prenu i brižno upita.

— Je li ti hladno? Sav se treseš.

Njen meki i blagi glas umiri ga. On je nežno poljubi.

— Ne, draga, sve je u redu. Pored tebe je uvek sve u redu — uzvрати. — Znaš, mislio sam šta bi bilo od mene da te nisam sreo i da me nisi prihvatila.

— Tako nešto mogla bih i ja sebe da pitam — uzvрати mu Ketu uz smeh. — Neću da grešim dušu, teča Tom i tetka Meri zaista su mi bili kao pravi roditelji, ali njihov mali ranč jedva je bio dovoljan za

njih i njihovu decu. Verovatno su odahnuli kada si onog dana pitao teču da li će mi dozvoliti da se udam za tebe. Bio je istovremeno i srećan i tužan. Srećan što me se rešio, a tužan što je izgubio dobrog radnika kao što si ti.

Zagrljeni, počese da se smeju i zadirkuju, sećajući se tih dana provedenih na malom ranču gore u Nebraski. Pošto su se venčali, Stiv je odlučio, a Ketu prihvatila, da krenu prema jugu. I tako, posle dugog puta i mnogo muka i uloženog truda, stekli su imanje, dom i porodicu.

II

Iste te noći, nekoliko stotina milja južnije, u Teksasu, nedaleko od granice sa Oklahomom, u malom naselju Vernon, dvojica muškaraca sedela su u maloj hotelskoj sobi i uz piće razgovarali.

— Kažem ti, Kide, nema greške. Čitavog dana motrio sam na banku. Ti ljudi dobro posluju. Kada sutra upadnemo, to neće biti uzalud — govorio je Buč po ko zna koji put.

Sandens je mirno pušio i gledao nekud u noć.

— Hej, momče, pa ti me i ne slušaš! — pobuni se Buč.

— To ti se samo čini, momče — uzvрати mu Kid istim tonom. — Ja već uživam u zveckanju love koju ćemo sutra uzeti.

Buč nije znao da li Kid govori ozbiljno ili mu se, po običaju, podsmeva. Nije, međutim, imao snage da ga to pita, pa zato dohvati flašu i nategnu je.

— U redu je, ortak. Samo sam se šalio — javi se Kid iznenada, ozbiljnim glasom. — Samo sam se šalio. Već je vreme da izvedemo nešto lepo, inače će one naše poternice izbledeti, a cena na njima postaće smešno mala. I ko onda da nas ganja?

Iako je počeo ozbiljnim tonom, Kid nije mogao da ne okrene na šalu. Za njega je čitav život bio samo jedna šala. Jahao je uz Buča bez cilja, bez nekih ozbiljnih želja. Avantura je bila njegov cilj, potere i pucnjava sudbina. Tako je želeo i tako je živio. Najčešće je prepuštao Buču Kasidiju da planira i bude »šef« — na to je navikao još dok su imali bandu — pa je na to pristajao i sada, mada to nije imalo nikakvog značaja niti se Buč postavljao kao vođa.

— I gde da idemo posle napada na banku? — upita Kid pokazujući tako da Kasidiju prepušta odluku.

— Ti si želeo da idemo na sever, zar ne? E, pa onda, pravac sever — odgovori Buč.

Time je razgovor okončan.

Još neko je te noći u Veronu bdeo. Bio je to mladi šerifov pomoćnik Robert Buli. Kao i svake večeri kada je bio njegov red da dežura, preturao je po starim poternicama uredno složenim u fioci stola. Radio je to više da prekrati vreme nego zbog nečeg određenog. Voleo je da gleda lica sa poternica, da zamišlja te opake razbojнике čije su glave bile ucenjene i na po nekoliko hiljada dolara. Mnogi od njih već davno su bili na onom svetlu, ali Robert to nije znao.

Jednog trenutka u rukama mu se nađe hartija sa likom dvojice simpatičnih momaka. U vrhu je pisalo ono klasično: »Traže se živi ili mrtvi«, zatim imena Buč Kasidi i Sandens Kid.

»Zar je moguće da su ovi momci banditi?« — pitao se mladić. »Tako simpatično i bez azleno izgledaju. Pa ipak, za njih je obećana zamašna suma — čak deset hiljadarki. Fijuuuu!«

Odloži poternicu na stranu i nastavi dalje da lista. Odjednom, kao da ga je neko bocnuo iglom, on skoči. Brzo počeo da pretura po gomili har-

tije dok nanovo ne pronade poternicu sa slikama dvojice odmetnika.

Nekoliko dugih minuta nije skidao pogleda sa nasmejanih lica Buča i Kida, a onda se lupi po čelu.

— Sto mu jada... pa ti momci su ovde, u mom gradu! — procedi kroz zube. — Ne, nema sumnje, video sam ih danas u salunu. Ja bar pamtim face. Ala će se šerif izbećiti kad mu kažem.

Ipak, prvo oduševljenje počeo polako da splašnjava. Poternica je bila stara i poslata čak iz države Juta.

Da li još važi i da li on i šerif mogu nešto da urade?

Htede odmah da krene i o svemu obavesti šerifa, ali se seti na kom se mestu njegov šef trenutno nalazi i shvati da ne bi ni za živu glavu smeo da ga ometa.

Zato odluči da sačeka jutro.

Jutro je svanulo vedro i sveže. Ljudi su žurili da posvršavaju one najteže poslove za hladovine. Znali su, još pre podneva jara će pritisnuti naselje i okolinu, a onda je jedini spas hladovina saluna i dobro pivo. Tako je već od ranog jutra na ulici bilo znatno više ljudi nego što su Buč i Kid mogli da zamisle. No, njih to nije toliko zanimalo. Iz iskustva su znali da prođe do-

sta vremena pre nego što šerif uspe da okupi poteru. Druga je stvar ako ima dovoljno pomoćnika spremnih da odmah krenu za napadačima. Ovde su se uverili da šerif ima samo jednog momka.

Zato njih dvojica mirno prolaze i zaustaviše konje ispred banke. Labavo prebaciše uzde oko stuba, zatim kretoše ka ulazu. Kid je ušao ne osvrćući se. Kasidi ga je pratio osvrnuvši se nekoliko puta kao radoznali stranac koji razgleda ulicu. Čak se ljubazno nasmeši trgovcu koji je stajao nekoliko metara dalje ispred vrata svoje prodavnice i diže šaku do oboda svog šešira. Čovek uzvрати i pođe za svojim poslom.

Istog trenutka kada je Buč zamakao kroz vrata banke, Robert Buli po treći put zakuca, ovog puta jako, na vrata učiteljice Stefani Vorlok, na drugom kraju naselja. Odmah zatim čuo je šuškanje haljine i teške korake svoga šefa.

— Šta je, do đavola, Robe? Zar Vernon gori kad tako lupiš? — zabrunda visoki, krupni šerif.

— Ne, gospodine Krafon, ništa ne gori... Samo sam otkrio da se ona dvojica nalaze u našem gradu — počeo pomoćnik ne baš mnogo vešto da objašnjava.

— Koja dvojica, Roberte? Govori!

— Ona dvojica sa poternice...

Šerif besno odmahnu rukom.

— Bah, opet si se igrao onim starim papirima i sada obražavaš da si nekoga otkrio. Dobro, sad mi lepo, polako kaži koga si to otkrio. Važi?

— Sandens Kid i Buč Kasidi — istrese pomoćnik.

— Šta? Sandens... i Buč... Kasidi...?

— Pa, oni su na poternici, oni su u gradu, šefe.

Šerif počeo brzo da priteže pojas sa revolverom pruživši ruku nekud iza vrata. Očigledno je čekao da mu njegova prijateljica pruži šešir i prsluk. Kada se konačno obukao, na drugom kraju grada odjeknu pucanj. Zatim još jedan, pa još jedan.

— Momče, požuri, izgleda da ćemo imati posla! — viknu šerif i uskoči u sedlo.

Samo nekolikot renutaka ranije, Buč i Kid »ljubazno« su zamolili činovnika na šalteru da im preda sav novac koji je upravo prebrojavao i razvrstao. Pošto se stari službenik jednostavno zaledio od straha, Kid preskoči ogradu i sam pokupi novac. Nije se ni osvrnuo sve dok ga ne zaustavi glas.

— Čekajte... ljudi ne može to tako... pa... pa to je plja-

čka — mucao je činovnik nesvesno podižući stari kolt koji mu je ležao na dnu fioke.

Kid se brzo okrete i jednim preciznim hicem izbi čoveku revolver, tek malo ga povredivši po zglobu.

Minut kasnije on i Buč već su bili u sedlima. I tek kada su odmakli dobrih pedesetak metara, za njima se zaori pucnjava. Dva momka se samo osvrnuše da vide ko to puca, onda poleteše prema severu, prema granici Oklahome od koje ih je delilo tek desetak milja i vode Crvene reke.

Prošlo je još deset minuta dok je šerif saslušao činovnika banke, onda još dva puta toliko dok je uspeo da natera petoricu građana da se pridruže njemu i njegovom pomoćniku. Kao svog zamenika imenovao je kovača, zatim u oblaku prašine nestao iz grada.

Buč i Kid grabili su ravnicom ne forsirajući konje. Dok je jednom rukom držao uzde, Kid je drugom rukom podelio novac koji je pokupio. Bila je to njihova praksa. Nikada nisu znali šta može da ih zadesi pri bekstvu, a novac je uvek mogao da pomogne.

Prošlo je gotovo sat vremena pre nego što je Buč, koji se sve vreme osvrtao, primetio oblak prašine daleko za njima.

— Dolaze, Kide. Da nešto smislimo — reče pokazujući Sandensu iza svojih leđa.

— Šta tu ima da se misli? Pojurićemo dalje, bar dok je ovako ravno. Ako nam se isuviše primaknu, zaustavićemo se na pogodnom mestu i nateraćemo ih da se bore — odgovori Kid.

Kasidi se i nehotice složi da je to u ovom trenutku najbolje rešenje. Zato obode konja i požuri da sustigne prijatelja.

Kada se posle izvesnog vremena daleko pred sobom ugle dali svetlucanje vode Crvene reke, znali su da do borbe neće ni doći. Na granici Teksasa prestaje šerifova vlast. Ostaje mu samo da se vrati i telegrafije vlastima u Oklahomi, ili da pođe za njima i u prvom naselju obavesti tamošnjeg čuvara zakona o svemu.

Pokazalo se da šerif Krafton nije baš voljan da i dalje juri za odmetnicima. Nisu za to bili spremni ni njegovi ljudi, zato sa oduševljenjem prihvatiše šerifov predlog.

— Ljudi, tamo preko Crvene reke moja značka ništa ne vredi. Vi ste učinili svoje kao i ja. Najbolje da se vratimo kući i pošaljemo telegram u Red River Siti. Ona dvojica moraju onuda da prođu. To je jedino naselje odmah preko granice. Moraće da se zausta-

ve, kažem vam, trebaće im hrana, a možda i odmorni konji da nastave bekstvo. Dok oni stignu tamo, stići će i naš telegram.

Tako je potera okončana.

Buč i Kid, međutim, nisu ispunili očekivanja šerifa Krafta. Iako ih je Red River Siti zaista bio najbliži, oni odlučili su da ga obiđu. Prvo, Buč je prethodnog dana obezbedio dovoljno namirnica za sledećih nekoliko dana. Municipije su imali dovoljno, a Kid se snabdeo čak sa četiri pljoske viskija. Drugo, Red River Siti je, kao i svi pogranični gradići, bio pun svakojakih ljudi, a oni nisu želeli da reskiraju neki neželjeni susret. Bar ne kada su im džepovi bili puni para i kada su mogli da se odmaraju u nekom većem mestu.

I tako, dvojica odmetnika u širokom luku obiđoše ozloglašeni gard i nastaviše na sever prema Lotonu.

— Pošto se dobro provedemo, možemo dalje na sever i vozom — predloži Buč — a onda biraj: Oklahoma siti, Gatri, Stilvoter... kud god želiš.

— Polako, prijatelju, to je suviše brzo za mene. Hajde prvo da nađemo neko skrovito mesto za logor, da se odmorimo. Kad stignemo u Loton, razmislićemo — reče Kid, koji je već duže vreme posmatrao oko-

linu tražeći pogodno mesto za logor.

Kada je sunce zašlo, njih dvojica sedeli su na rubu šumarka kedrova. Grickali su suvu govedinu i tvrd, crni hleb i zalogaje zalivali viskijem. Ovog puta svak je pio iz svoje flaše.

— Čini se da je sreća ponovo na našoj strani — reče Buč, koji je prebrojao novac. — Možemo mirno da proživimo mesec dana...

— Ili da lepo stucamo sve za jednu-dve noći ludog provođa — prekid ga Kid.

— Može i tako. Pošto nam posao ide od ruke, lako ćemo popuniti budžet — počeo Buč da se smeje.

Zagrejan viskijem i raspoložen zbog lake pljačke, bio je spreman na sve Kidove predloge.

II

Sleg Fulton bio je sudbinski vezan za Sandens Kida i Buča Kasidija sa jedne, a Stiva Nortona sa druge strane, mada za sada to niko od njih nije znao.

Sve je počelo pre sedam-osam godina u sevrenom Koloradu u gradiću Kalumu, gde je Fulton radio kao pomoćni blagajnik u najvećoj banci u gradu. Banka je dobro poslovala za-

hvaljujući rudniku srebra. Zatim, bilo je nekoliko velikih rančeva u okolini. Posao je cvetao, a sa njim je potajno rasla i gramzivost pomoćnog blagajnika Fultona. Dok je prebrojavao prispeli novac ili pomagao bankaru i glavnom blagajniku da novac smeste u trezor, njegove oči dobijale su pohlepan sjaj, a mašta mu je grozničavo radila.

»Bože, šta bih ja sve postigao kada bih imao ovaj novac, makar samo deo ovog novca«, mislio je Fulton i uzdisao.

Jednog daan prilika mu se i ukazala.

Buč Kasidi i Sandens Kid upali su sa svojom družinom i orobili banku. Pokupili su mnogo novca i nestali u dimu baruta.

Dok je bankar sa lekarem bdio nad ranjenim blagajnikom a potera kretala za napadačima, Fulton se neprimetno prikrao blagajni i iz skrovišta koje je promaklo Buču izvuкао dve kese zlatnika.

Niko nije primetio ovu krađu, a bankar je i taj gubitak pripisao drskim pljačkašima.

Fulton je još puna dva meseca radio kod bankara. Onda je pod nekim izgovorom zahvalio na poverenju, čak i na tek dobijenom mestu glavnog blagajnika i napustio Kolorado. Sa skromnim prtljagom, koji

je stao u dve putne torbe, poneo je i svoje blago i nekoliko poternica.

Bile su to poternice za članovima bande Buča Kasidija — građani su prepoznali napadače — poternice koje su odmah posle napada razaslate na sve strane. Ni sam ne znajući zašto, Fulton ih je poneo sa sobom.

Kasnije, mnogo kasnije, u besanim noćima uzimao je te poternice i razgledao lica ljudi čiji je upad iskoristio i obogatilo se.

Ulagao je novac u razne poslove. Svaki put kada bi zaradio, produžavao bi put. Jedno vreme išao je na Zapad sve do Kalifornije, a onda je promenio smer — krenuo je na Srednji zapad i konačno se zaustavio u Oklahomi, tačnije u Enidu.

U Oklahomu je stigao u pratnji svoje supruge, bledunjave i bolešljive Elen Fulton. Sa ovom ženom stupio je u brak iz čiste računice. Njen otac bio je veliki plantažer u Kaliforniji. Bila je jedinica. Nije bila lepa ni zdrava. Bilo joj je suđeno da ostane usedelica. Tada je naišao Fulton i zaprosio je.

Njena sreća, međutim, potrajala je samo dok joj je otac bio živ. Čim je stari plantažer umro, Fulton je prodao ima-

nje i nju ubedio da ih sreća čeka na drugom mestu. Na prevaru je ubedio Elen da celokupnu imovinu prepíše njemu i sada je nesrećna žena živela od njegove milosti i milostinje.

I te noći kada su Buč i Kid zapalili logorsku vatru, a Stiv Norton sedeo na tremu sa svojom ženom, Sleg Fulton bio je u jednom od onih neobjašnjivih raspoloženja.

Osećao je da mu nešto nedostaje. Imao je novac, ali ne i moć koju je priželjkivao. Imao je ženu i dom, ali bio je sam. Išao je kod salunskih devojaka, ali i pored sveg njihovog truda i umeća ostajao je nezadovoljan.

Njegovo prokletstvo zvalo se samoća. Ona ista koja kad tad stigne pohlepne. Protiv tog prokletstva leka nije bilo.

Zato je Fulton neprekidno smišljao kako da se osveti svima oko sebe, i znanima i neznanima. Onako, bez razloga, tek da oseti slast moći.

Noć je polako odmicala. Soba je bila prepuna duvanskog dima i teškog vazduha. Razdrljen, zavaljen u duboku, kožom obloženu fotelju, sedeo je Sleg Fulton i zakrvavljenim očima gledao u poternice rasturene po podu. U ruci je držao čašu i svaki čas srkutao skupoceni konjak.

Elen je nekoliko puta pozivala da joj se pridruži i krene na počinak, ali je on grubo odbijao bacivši na kraju polupraznu flašu.

Pravi napad besa zahvati ga tek dok je slušao ženin plač. Bio je u stanju da je zadavi. Smetala mu je na svakom koraku — a, opet, kao da nije mogao bez nje. To ni sam sebi nije umeo da objasni.

Sa nekom vrstom zavisti posmatrao je lica odmetnika na poternicama. Oni su bar umeli da žive, mislio je Fulton. Radili su šta su hteli ne vodeći računa šta drugi o tome misle. A on je baš o tome morao da vodi računa. Smeškao se građa nima Enida, rukovao sa onim viđenijim, pio obavezno piće pred ručak sa gradonačelnikom i sudijom. Međutim, sve je to bilo nedovoljno. On je hteo ne što mnogo više. Hteo je da gospodari životima drugih.

To je bila njegova ambicija. Njegovo ludilo.

Kada bi se domogao banaka u okolnim gradovima, kada bi postao, ako ne jedini, onda daleko najbogatiji, bankar to bi bilo ono pravo. Moraće nešto da smisli.

Pogled mu se još jednom zastavi na poternicama: Buč Kasidi, Sandens Kid, Džim Fargo, Arkanzas Kid, Keri Porter...

»Takva družina pomogla bi mi da ostvarim planove, ali ovi momci najverovatnije više i ne postoje. Davno je to bilo kada su poternice izdate. Ovakko divlja družina ne živi dugo«, razmišljao je Fulton

Prišao je karti Oklohome i dugo posmatrao pokrajinu Simarona, u kojoj je živeo. Enid se nalazio na idealnom mestu. Dolc prema Teksasu bio je jedini veći grad. Gore su se nalazili Stilvoter i Ponka Siti, a nešto niže, prema jugoistoku, Gatri. Kada bi zagospodario bankama u tim naseljima, postao bi čovek sa najvećim kapitalom. Diktirao bi i stočarstvo i sve ostalo.

Ni sam nije primetio kako se zora polako provlači kroz zavesu na njegovim prozorima. Tek kada je osetio bol u ukočenim mišićima, shvati da je noć na izmaku.

Nije želeo da se penje u sobu, pa zato dohvati svoj kaput, leže u fotelju i pokri se kaputom.

Sunce se već podiglo na isto ku kada se Fulton naglo probudio. Skočio je iz fotelje. Elen, koja je tek ušla da ga pozove na doručak, uplašeno odskoči u stranu. On je nekoliko trenutaka posmatrao namršteno, onda se razvedri.

— Draga moja Elen, izvini za sinoć. More me brige, ner-

vozan sam. Nisam hteo da te povredim. Danas ću to potvrditi. Evo, daj mi vremena da se uredim, pa ćemo na doručak. Posle samo reci šta želiš.

Žena je, ne verujući svojim ušima, slušala svu navalu nežnosti i velikodušnosti. Onda, bojeći se valjda da se njen muž ne predomisli, požuri da se spremi.

Za vreme doručka izrazila je svoju želju.

— Znaš, Sleg, zaželela sam se prirode. Ne sećam se kada sam šetala po polju, pa ako hoćeš, ako nemaš mnogo posla, hajde da se izvezemo negde u preriju. Molim te — bojažljivo je izgovorila.

— Posla ima uvek, ali kada si ti u pitanju, to može i da sačeka. U redu, idemo. Spremi se, a ja idem da naredim da nam spremе kočiju.

I tako, ni sam ne znajući zašto sve to radi, Fulton požuri da ispuni želju svoje bolešljive supruge.

Dan je bio kao stvoren za šetnju. Vrućina koja je tih dana vladala kao da je izgubila na žestini, pa je u lakim kolima natkrivenim čvrstim platnom bilo zaista prijatno.

— Idemo na reku, tamo još nisi bila. Meni su pričali gradonačelnik i sudija da je tamo zaista lepo. Kažu, pravi raj.

Važi? — topio se Fulton od nežnosti.

Elen ga polako uhvati ispod ruke, potom nasloni glavu na njegovo rame. Čutala je. Nije htela da pokvari ove tako retke trenutke mira, možda i sreće.

Posle dugog puta nadoše se na obali reke.

Simaron nije bio ni mnogo veliki ni preterano dubok. Na ovom delu reka je tekla gotovo pravolinijski, mirna i široka.

— Dragi, ovde je zaista kao u raju. Ovde bih mogla dani-ma da sedim i posmatram reku — ushićeno je govorila Elen dok je Fulton zaustavljao zapregu i birao mesto za odmor.

Nešto kasnije sedeli su na prostirci. Elen je iz oveće korpice vadila hranu i piće. Kada je sve obavila, ona se zagleda u Slegu pa ga iznenada zagrlila i poljubi.

— Hvala ti na ovom lepom danu! — reče drhteći od želje.

Fulton je samo pogleda, ali se onda predomisli i zagrlila je. Možda je okolina uticala na njega i on zaboravi šta oseća prema svojoj ženi. Jednostavno se predao trenutku.

Nedaleko od njih, skriveni žbunjem, Čestar Konors i Semjuel Dikins, dvojica skitnica, cedili su poslednje kapi jevti-

nog viskija iz tamnosmeđe flaše. Čester se pridiže na lakat da zavitla flašu i tada ugleda bračni par Fulton u zagrljaju. Prvo je nekoliko trenutaka buljio bez reči, onda mu se lice iskezi u osmeh.

— Hej, Seme, dođi da vidiš. Onaj čova se ne dosađuje. Bogme, i ja bih voleo da malo...

Njegov ortak se diže i pijano zablenu u Fultonove, koji su tog trenutka bili gluvi i slepi za sve oko sebe.

— Hi, hi, hi; da znaš da si u pravu, i ja bih... Hej, pa ko nam brani da to i ne uradimo? Vidiš da nigde nikog nema. Hajde da se prišunjamo i... — poče Semjuel brzo da kuje plan.

Čester u prvi mah htede da negoduje, ali pogled na polunagu ženu i njenu belu put pomuti mu razum. Gotovo da je zaboravio kada je poslednji put bio sa nekom ženom. Zato pristade. Počeše polako da se prikradaju.

Kada su došli na nekoliko koraka od zagrljenog para, obojica videše da čovek nema oružje. Nije ga bilo nigde u blizini. Za dvojicu skitnica to je bio znak da krenu u akciju.

— Hej, prijatelju, polako. Ostavi nešto i za nas! — promuklim glasom javi se Čester.

Sleg odskoči kao da je seo na zmiju, a Elen kriknuvši poče da prikuplja haljinu.

Sem priskoči Fultonu i prisloni mu cev kolta na teme. Za to vreme Čester priđe ženi.

— Polako, mala, ne žuri sa tom haljinom, ionako ti neće biti potrebna. Neko mora da završi to što je onaj tvoj počeo. Nema smisla da zamišljaš kraj — sve brže je govorio napasnik otkopčavajući opasač.

Elen u trenu shvati šta taj prljavi i neobrijani tip name-rava, pa skoči i potrča što je brže mogla. Nekoliko puta se saplela na kraj haljine, i zato je odbaci sa sebe.

— Ho, ho! Mala hoće i da se igra! U redu, pilence, mogu ja još da potrčim! — uzviknu Čester i poče da navlači već dopola smaknute pantalone.

Sem se histerično smejaio posmatrajući trku, dok je Sleg u nemoćnom besu grizao usne.

Predstava koju su dvojica skitnica hteli da izvedu bila je osuđena na propast.

Stiv Norton, koji je terao svoje stado na pojilo, upravo se pojavio na drugoj obali reke. Odmah je shvatio o čemu se radi i istog trena dohvatio vinčesterku.

Hitac koji je ispalio uvis zaustavi Čestera u mestu.

Elen spazi čoveka na drugoj obali i ne razmišljajući ulete u vodu.

— Molim vas... pomozite!
— jecala je žena.

Stiva nije trebalo moliti. Čim je ispalio hitac upozorenja, mamuznuo je konja i uleteo u reku. Onda je spazio i kolt u ruci drugog odrpanca. U trenutku kada se Sem ponovo okrenuo da iskoristi Fultona kao adut, Norton ispali još jedan hitac i nepogrešivo pogodi Sema u rame. Skitnica vrisnu i ispusti kolt.

Čester se maši rukom ka fultoli, ali njegova šaka zagrabi vazduh. Dok je jurio ženu, kolt mu je negde ispao. Zato se brže-bolje okrete i potrča do Sema.

Za to vreme Norton je stigao do Elen i izvukao je iz vode. Žena bez svesti klonu na njegove ruke.

Fulton, koji je sve vreme sedeo na zemlji, tek tada dođe svesti. Video je kako se ranjeni Sem približava koltu na zemlji. Skoči i pre skitnice dohvati oružje. Uto se na korak-dva od njih dvojice stvori i Čester. Sada su obe skitnice zurile u cev kolta. Počeše polako da uzmiču.

Sleg Fulton nikada u životu nije imao kolt u ruci i nikada nije pucao. Kolt koji je sada držao činio mu se težak.

Ruka mu je drhtala, i on dohvati dršku obema šakama.

— Hej... gospodine... polako sa tim... nećeš valjda da... da nas ubiješ? — promuca Čester smeškajući se ble-savo.

»Da, treba da ih pobijem, ali kako, do đavola?« razmišljao je Fulton.

Besan što ne zna da puca, on poče divljački da psuje i pritiska okidač. Kolt poče da mu poskakuje u rukama. No, i pored toga što su skitnice bile tek na kojih pet-šest metara od njega, nije pogodio ni jednog. Ipak, pucnjava je učinila svoje. Dvojica napadača dadoše se u bekstvo.

Fulton još nekoliko puta pritisnu okidač, ali oružje je bilo prazno. On opsova još jednom i zavitla revolver za napadačima. Tek tada okrete se prema nepoznatom koji ih je spasao. Video j da ovaj na rukama nosi Elen. Čovek je zastao samo jednom, da podigne ženinu haljinu, a zatim dođe do njega.

— Da li je sa vama sve u redu? — oslovi ga plavokosi čovek prijatnim glasom.

— A ona... kako je? Je li... u redu? — promuca na kraju.

— Mislim da je u redu. One svestila se od straha, ali za koji tren biće u redu — reče Norton. Spustivši onesveščenu

ženu na zemlju okrete se da ne gleda njenu golotinju.

Fulton to shvati i brzo je pokri haljinom i svojim kaputom.

Stiv je gledao na onu stranu na koju su pobjegli napadači. Samo trenutak je razmišljao onda zviždukom pozva konja. Uskoro je jurio za skitnicama.

Kada je Elen došla sebi, izgledala je kao da se tek probudila iz ružnog sna. Taman zausti da upita Fultona šta se zbilo, kad ugleda jahača koji je za sobom na lasu vukao dvojicu napadača.

— Gospodine, dajte mi vašu pušku da im presudim? — reče Sleg važnim glasom, želeći na taj način da pred Elen i strancem pokaže svoju muškost.

Elen prinese ruku ustima, a Stiv Norton samo odmahnu glavom.

— Tada biste se spustili na njihove grane, a, koliko vidim, vi ste pošten čovek. Mislim da će najbolje biti da ih odvedete ovako vezane u Enid i predate širifu — reče.

Fulton brzo dođe sebi. Stranac je u pravu. Ovo je posao za šerifa. On sam, uostalom, ništa ne bi ni mogao da uradi. Onda, kao da se priseti, priđe Stivu i pruži mu ruku.

— Dozvolite da vam zahvalim za ovo što ste učinili. Elen i ja...

Stiv ga ućutka pokretom ruke.

— Gospodine, i ja imam ženu. Znam kako vam je bilo. Na svu sreću, ništa strašno nije se dogodilo. Ne morate da zahvaljujete.

— Nisam čuo vaše ime, a nisam se ni sam predstavio. Ovo je moja žena Elen, a ja sam Sleg Fulton, bankar u Enidu — reče važno.

Stiv skide šešir naklonivši se prema Elen.

— Moje ime je Stiv Norton. Živim sa porodicom tamo preko reke na maloj farmi.

Pošto se nešto kasnije uverio da je sa bračnim parom Fulton sve u redu, Stiv ih pozdravi i vrati se svome poslu.

— Gospodine Norton, molim vas da nas posetite kada budete dolazili u Enid — dobaci Elen za njim.

Još dok su se pozdravljali, Sleg Fulton krišom zagleda u Nortonovo lice. Nešto neodređeno javi mu se za trenutak u glavi, ali se isto tako naglo i izgubi.

Vezani iza kola, Čester i Sem su gundali. Rana na Semovom ramenu nije više krvarila, ali ga je vraški bolela. Elen se bojažljivo okretala ne usuđujući se da ih pogleda u lice.

— Ne boj se, draga, njih dvojica su sada bezopasni. Ta dva bedna crva će debelo platiti za ono — umirivao je Sleg.

Čester, koji je još bio pijan, počeo da se smeje.

— Sreća tvoja, dendi, što je naišao onaj kauboj, inače bismo se lepo poigrali sa tvojom damom! — dobaci smejući se.

Fulton poblede od besa. Podiže se sa sedišta i ošinu konje. Preplašene životinje dipiše i dadoše se u trk. Čester i Sem pojuriše za kolima, ali uskoro izgubiše dah i popadaše na zemlju. Počeše da vrište od bola jer su kola jurila preko kamenjem zasute ravnice.

Sleg se nije ni osvrnuo. I dalje je šibao konje smejući se kao lud.

— Sleg molim te... nemoj više... pobićeš ih — počeo da moli Elen vukući ga za rukav.

On se besno otrže i pogleda je sa mržnjom u očima.

— Da ih pustim, kažeš? Da ih možda ne žališ?

— Ne, ali ubićeš ih....

— Možda ti je žao što je onaj momak naišao i sprečio ih — nastavi Fulton. Elen ga je gledala razrogačenih očiju.

— Sleg, kako možeš da kažeš tako nešto? — reče plaćući.

Fulton je, međutim, više nije čuo. Besomučno je šibao konje ni jednom se ne osvr-

nuvši da vidi šta je sa ljudima koje je vukao za sobom. Kada je konačno zaustavio zapregu, Čester i Sem bili su samo bezoblična, krvlju oblivena masa.

Dok su konji, okupani penom, dahtali, i tresli se od straha i umora, on skoči sa sedišta i priđe zadnjem kraju kola. Bez griže savesti, bez ikakvog osećanja, posmatrao je okrvavljene leševe. Zatim mirno odveza kraj lasa i baci ga na zemlju. Otišao je potom pred zapregu i poveo konje. Tek posle pola sata zaustavio se i došao do Elen.

— Siđi i odmori se — reče pruživši joj ruku.

Žena ga je sa strahom gledala.

— Ne znam šta da kažem — počeo Sleg — izgubio sam živce. Toliko sam se bio uplašio za tebe da nisam znao ni šta govorim ni šta radim. Molim te da me shvatiš.

Elen ga je ćutke posmatrala. Nije znala šta da misli.

— Ona dvojica su gotovi. Moraćemo nešto da kažemo šerifu kada dođemo. Onaj Norton će kad-tad doći u Enid. Moramo nešto da smislimo — nastavi Fulton.

Opasnost koja je zapretila njenom mužu natera Elen da zaboravi sve, osim njegovu sigurnost. Posle nekoliko trenu-

taka reče gledajući ga s ljubavlju:

— Znaš, Sleg, konji su mogli da se uplaše od nečega i pojure. Ti nisi vičan kočijašenju, ti si gospodin, bankar, trebalo bi ti mnogo vremena da ih umiriš...

Fulton u oči sinuše. Znači, Elen je još pod njegovom vlašću, a to što je upravo rekla zaista je najbolji plan. On je zato zahvalno zagrlj i poljubi.

— Šta bih ja bez moje male Elen! Da, dušo, tako je bilo. Konji su se poplašili od zmijs. Kada sam uspeo da ih umirim, ona dvojica bili su mrtvi. Tako ćemo i reći šerifu. Meni će poverovati, pogotovo što si ti moj svedok.

Mrak se već spustio nad naseljem kada su bankar i njegova žena stigli u glavnu ulicu. Sleg prvo odveze ženu kući, zatim, pošto se presvuкао, pođe do šerifa.

Kao i obično, šerif, gradonačelnik i sudija već su sedeli na svojim mestima u salunu. Fulton mi u nekoliko reči objasni šta se dogodilo, preskačući ono što je moglo da baci senku na njegov ugled, i sačekao da vidi njihovu reakciju.

— Što se mene tiče — javi se šerif — vi ste ovom kraju na neki način učinili uslugu. Dve skitnice manje. Poslaću

nekoga sutra da ih nađe i zakopa.

— Da, da — javi se i sudija važnim glasom. — Po meni, a i po slovu zakona, uštedeli ste ovoj pokrajini trošak. Najbolje da to i vi i gospođa Elen što pre zaboravite. Vi ste naš ugledni građanin. Eto, čini se da ćete i vi, kao i ostali pošteni ljudi, ponovo morati da se latite kolta.

Tako je, i brže i lakše no što je i sam očekivao, Sleg Fulton stavio tačku na nemio događaj i na ubistvo dvojice bandita.

III

U vreme kada se ova naša priča događala, grad Loton bio je već razvijen. Trgovina je cvetala, sa njom i sve ostalo. Kuće u glavnoj ulici već su mahom bile zidane i prostrane. Čak četiri velika hotela konkurisala su jedan drugom u glavnoj ulici, a najmanje još toliko bilo je rastureno po okolnim ulicama. Dve velike banke i tri filijale velikih banaka sa Istoka obrtale su velike sume novca. Ako se ovome doda još desetak većih i manjih saluna i tri velike kockarnice, onda je jasno kakav je Loton bio u ono vreme.

Takav grad upravo je odgovarao Buču i Kidu. Pružao je

istovremeno gotovo idealno skrovište i veliki izbor mesta za zabavu. Već na samom ulazu u grad njih dvojica prodadoše konje i opremu, onda se zapuтиše prvom salonu na kupanje, šišanje i brijanje. Kada su posle izvesnog vremena ušli u hotel »Star«, svako bi se zakleo da pred njim stoje mladi, uspešni poslovni ljudi koji su u Loton došli nekim važnim poslom. Tako je mislio i recepcioner, koji se potrudi da im, i pored gužve, obezbedi pristojan apartman i uzgred preporučiti salu za kockanje, kuću za zabavu i hotelski restoran.

Kid mu uz srebrnu dvanesticu dobaci i svoj poznati osmeh i tako pridobi njegovo poštovanje.

Tek kada je noć uveliko overladala, njih dvojica kretoše u obilazak. Odmorni, uparađeni, privukli su pažnju ženskog dela publike u restoranu, kasnije i u kockarnici. Posebno je blistao Kid.

On je jednostavno kao magnet privlačio iskričave poglede mladih i onih manje mladih dama, ali i namrštene poglede njihovih pratilaca. Kid se i jednim i drugim osmehivao, dajući svom licu izgled naivnosti.

Međutim, posle dva sata mnogi su mogli da se uvere da taj plavokosi momak negova-

nih brkova i blistavog osmeha nimalo nije naivan. Kid im je za to u dva navrata pružio priliku.

Prva prilika ispala je onog trenutka kada je drugorazredni kockar Brajan Keli, posle nekoliko neuspelih blefova i prilične sume koju mu je Sandens Kid uzeo na pokeru, pokušao da izvuče kartu iz rukava. Ne dižući pogled, Kid reče tiho, a ipak dovoljno glasno da to i ostali igrači za stolom čuju:

— Prijatelju, ako izvadiš tu kartu, nateraću te da je pojedeš.

Brajan zastade u pola pokreta i tako pruži priliku svima da se uvere kako je hteo da vara. Dok je Kid i dalje mirno sedeo, jedan krupan čovek skoči sa stolice, dohvati Brajana za ramena i raspali ga takvom snagom da onesvešćeni čovek odlete čitavih pet metara dalje, gde ga pokupiše redari i izbaciše na ulicu.

Partija se nastavila mirno, bar neko vreme.

Dama koja je sedela u društvu mršavog čoveka žućkastog lica sve češće je bacala poglede na Kida. Kid joj nekoliko puta uzvрати osmeh, ali je i dalje uglavnom obraćao pažnju na karte pred sobom. Kada je dama, čini se, prekardašila, njen pratilac gnevno skoči sru

šivši stolicu na kojoj je sedeo i prosikta.

— Hej, ti, nalickani... ti... kockaru, tebi se obraćam! Ko ti dozvoljava da se osmehuješ mojoj devojci?

Sve glave okretoše se prema glasu osim Sandensove.

— Čoveče, ubiću te, pogledao me ti ili ne! — tresući se od gneva vikao je mršavko.

Ljudi se odmakoše od Kida, koji je i dalje jednom rukom držao karte. Druga mu je ležala na krilu. Kada je konačno digao pogled, mršavko istrže kolt, ali još nije pucao. Kid mu se osmehnu.

— Prijatelju, ne znam zašto toliko galamiš niti me to interesuje. Ako nišaniš u mene, savetujem ti da pucaš. Prst me već svrbi na okidaču.

Tek tada mršavko vide da je jedna Sandensova ruka ispod nivoa ploče na stolu. Počeo je da drhti. Nije se usuđivao da puca, a nije znao šta da kaže.

— Ti... ti... prokleti... revolverašu! — vrisnu, zatim se okrete devojci. Hajde, Lili, idemo odavde.

— Misliš, ti ideš, Adamse. Ha, ha, ha! Pitam se šta sam uopšte tražila u tvom društvu — dobaci mu devojka i ode prema šanku.

Mršavko je prostreli pogledom, zatim izjuri iz sobe.

Tada se igrači vratiše za sto i pogledaše Kida, koji mirno podiže ruku sa krila.

Među prstima je držao čašu. Nazdravi ljudima oko stola.

Sada je svima bilo jasno da je momak duge plave kose opasan, čak jedan od najopasnijih koji je u Lotonu sedeo za kockarskim stolom.

Do kraja noći utrivali su se ko će sesti i zaigrati sa njim oštriju partiju, ko će mu pre ponuditi piće. Jednom reči, Kid je bio u svom elementu.

Ni Buč nije sedeo skrštenih ruku. U društvu dve lepotice nemilice je ispijao šampanjac. One su se prosto otimale koja će ga više privući. Buč je ljubio čas jednu, čas drugu, povremeno se migoljeći tek da dođe do vazduha ili otpije gutalj hladnog pića. Kada je uzbuđenje dostiglo vrhunac, a njihovo ponašanje za stolom pretilo da postane skandal, Buč ustade i obgrlivši devojke napusti kockarnicu.

Kid ga isprati samo kratkim pogledom i nastavi da igra.

Kocka je bila njegova strast, a te noći zaštitnica kockara sedela mu je na ramenu.

No, i pored sve izdržljivosti i volje, broj igrača oko stola polako je opadao. Na kraju Kid ostade sa onim krupnim

čovekom koji je udario varalicu Brajana.

— Prijatelju, slažeš li se da prekinemo? Ne sećam se kada sam se ovako lepo zabavio. Jes da se mojih hiljadu dolara sada nalazi pred tobom, ali ne marim. Da popijemo još po jednu pa da se rastajemo — reče čovek dubokim i od duvana promuklim glasom.

Kid se samo osmehnu i rukom pozva sanjivog barmena da im natoči. Nazdravi krupnom čoveku i krete na ulicu.

Tek što je udahnuo vazduh, oseti više nego što je video da se neko nalazi iza njegovih leđa.

— Već sam mislila da nikada nećeš izaći.

Sandens se okrete i nasmeši.

Iza njegovih leđa stajala je Lili ogrnuta nekom maramom.

— Moraćeš da platiš ovo čekanje, lepotane — reče ona slobodno i uhvati ga pod ruku.

Pola sata kasnije Kid je grlio njeno lepo izvajano telo u ukusno nameštenoj sobici. Pokazalo se da je Lili majstor u svom poslu. Sandens ni jednog trena ne požali što je krenuo s njom.

Kada je sunce obasjalo krovove najviših kuća, njih dvoje, iznurení strastvenim zagrljajima, konačno zaspase.

Tako je potrajalo nekoliko dana.

Buč i Kid viđali su se tek uveče u kockarnici, u kojoj je Kid igrao, a Buč sedeo da mu se nađe u blizini. Onda jedne noći Kid izgubi na kartama sav novac koji je imao. Mirno je odšetao do Buča i uzeo od njega novu zalihu. Međutim, karta ga nije htela, pa je i to izgubio.

Bio je to za njih najbolji znak da je došao kraj odmora i uživanju.

Uostalom, jedna činjenica koju će saznati tek narednog dana uticala je da se pomere iz Lotona.

Ta činjenica bila je visoka gotovo dva metra, nosila je velike brkove, a na grudima, ispod revera kariranog sakoa, značku agencije »Pinkerton«. Iza te znače stajala je još jedna »činjenica« — veliki »pismezker« kalibra 45. Jednom reči, bio je to Aleks Milton, jedan od najupornijih Pinkertonovih tragača. U Loton je došao drugim poslom, ali to Buč i Kid nisu znali.

IV

Sandens je sedeo na ivici prozora i nezainteresovano gledao na glavnu ulicu Lotona. Buč, koji je još leškario na ležaju, pogleda prijatelja i reče:

— Nadam se da si se lepo zabaivo... da ti je bilo lepo bar kao i meni.

Kid klimnu glavom ne okrećući se.

— Bilo je lepo, ali je kratko trajalo. Ostali smo švorc — dobaci preko ramena kao da se bojao da pogleda ortaka u oči.

— Pa šta? Kao da nam je prvi put. Uostalom, još nismo švorc. Vodim te na doručak i piće. Onda možemo da nastavimo put dok se ne ukaže neka zgodna prilika, recimo neka mala, simpatična banka ili poštanski vagon — dobaci mu Buč veselo.

Kid se osmehnu. Onda, kao da se nečega setio, reče:

— Znaš, momče, sve se nešto mislim. Što da čekamo da nam se ukaže neka prilika? I ovde postoji banka, čak tri koje vrede. Zar nismo sav novac ostavili ovde? Jesmo, E, lepo. Sada možemo da ga uzmemo natrag. To onda čak nije ni prava otimačina, zar ne?

Buč je nekoliko trenutaka zurio u Sandensa kao da se pita da li se to ovaj šali, ali je ideja zaista odlična.

— Sto mu... da znaš da ti je ideja dobra. Prvo, banke su ovde bogate. Drugo, sa stanice vozovi idu u tri pravca. Treće, u bilo koju banku možemo da uđemo a da nas dočekaju sa osmehom. Pa, kad je već tako,

šta onda čekamo? — povika Kasidi ushićeno.

Dugo su tog popodneva merkali najpogodniju banku i na kraju odlučiše da posete banku »Berlington«, koja se nalazila u neposrednoj blizini stanice.

Bližilo se večer i kraj radnog vremena. Mark Berlington primio je dnevni izveštaj i sada je uz čašicu pića prebrojavao novac. Svuda po stolu bile su razvrstane zelene novčanice.

Iznenada na vratima odjeknu kucanje. Pošto bankar pozva posetioca, na vratima se ukaza glava glavnog blagajnika.

— Gospodine Berlington, dva džentlmena žele da vas vide — reče čovek.

— Zar to ne može da sačeka do sutra?

— Ne znam. Bolje da vi porazgovarate sa njima.

— U redu, neka uđu.

Berlington je bio stari bankar i znao je da ponekad neobične posete mogu da donesu i neobične poslove i zaradu. Tako je bilo i ovog puta. Poseta je zaista bila neobična, bar za njega, a bio je neobičan i posao.

Buč i Kid nasmešiše se blagajniku i uljudno pozdraviše bankara. Onda, dok je još i blagajnik mogao da ih čuje, Buč reče:

— Hvala što ste nas primili u ovo neuobičajeno vreme. Zna te, radi se o deset hiljada dolara...

Blagajnik više ništa nije čuo. Mislio je da će, eto, njegov šef tog dana napraviti još jedan do bar posao.

— Deset hiljada... Hm, u redu. Izvolite sesti.

Kid priđe prozoru koji je gledao u zadnje dvorište i zadovoljno klimnu glavom. Sa te strane mogli su mirno da izađu i da se za pet minuta nađu na stanici.

Bankar je seo i gledao u Buča očekujući da mu ovaj kaže kakav je to posao za deset hiljadarki.

Kasidi se pravio da razmišlja. U stvari, na brzinu je merkao gomilu novčanica na stolu. Najmanje pet hiljada i nešto sitnine. Nije loše.

— Pa, znate, možda i nije reč baš o deset hiljada, ali i to što vidim pred vama može da bude dovoljno — reče tiho i brzo pogleda Kida.

— Ne razumem... kako... ovo... dovoljno — počeo čovek da muca. Kada se dosetio o čemu bi moglo da bude reči, on htjede da skoči.

Tada tik uz samo uvo začu ono metalno »klik« i ostade na mestu. Nije se usudio ni normalno da diše.

— Znači... vi ste... to je... pljačka — ipak procedi.

— Ccccc, zašto tako? Reci mo, prijateljska pozajmica. Da je pljačka, moj prijatelj bi pucao, pretio vam smrću ili tako nešto. A on?

Kada je čuo reči pucanje i smrt, bankara obli znoj.

— Ne, nemojte da pucate, molim vas! Uzmite pare, ali ne pucajte. Pustiću vas da izađete.

Buč se nasmeši.

— Tako je već bolje, hej Kide, zar ti nisam rekao da su ljudi ovde veoma gostoljubivi. Hajde da ostavimo bankara da na miru radi — govorio je odmetnik dok je trpao novac u džepove.

Pošto su pokupili i poslednji dolar, oni svezaše bankara za stolicu i zapušiše mu usta.

— Samo mirno sedite, i ništa vam se neće dogoditi — reče Buč pre nego što je tiho otvorio i zatvorio sporedna vrata.

Pet minuta kasnije bili su na stanici. Imali su taman toliko vremena da uskoče u teretni voz koji je kretao prema severu.

Za to vreme u Loton je ujahao prašnjavi jahač. Bio je to krupan i visok čovek. Za sobom je vodio konja na čijim leđima se klatio jahač kome su ruke bile vezane na leđima a

noge ispred konjskog stomaka.

Bio je to Aleks Milton, detektiv. Još jednu poteru uspešno je završio. Došao je u London da zatvorenika ostavi šerifu i da pošalje telegram filijali u Oklahoma Sitiju.

Taman je sjahao ispred šerifovog ureda i odvezao svog zarobljenika, kada niz ulicu, sav usplahiren, dotrča sredovečan čovek u elegantnom i skupom odelu.

Kada Milton uvede zatvorenika u kancelariju, saznao je o čemu se radi.

— Kažem vam, šerife, odneli su preko deset hiljada... To su banditi... morate za njima! — vikao je čovek.

— Polako, gospodine Berlington, polako. Prvo, ko su ta dvojica i kada su vas opljačkali? — uzvрати šerif mirno.

— Ko su? Otkud ja znam. Bili su elegantno obučeni, rekoše da su došli poslom. Bili su pre pola sata, možda više.

— Da li možete da ih opišete? — zapita šerif. Onda spazi i visokog stranca.

Milton se brzo predstavi i šerif prihvati zarobljenog razbojnika. Potom se vrati bankaru.

— Kažem vam, nisu lični na razbojнике. Bili su dobro obučeni, čak i učtivi. Nisu me tukli. Nisu čak ni pretili. Ah, da, jedan od njih ima nadimak

Kid — brzo je govorio bankar.

Milton se trže. Brzo se vrati sa ulaznih vrata i počе da opisuje napadače.

— Vi... vi ih poznajete! — povika bankar.

— To su najverovatnije Buč Kasidi i Sandens Kid — reče detektiv obraćajući se šerifu.

— Buč i Kid, ali kako ih niko nije prepoznao? — začudi se šerif.

— Vi ih poznajete šerife? — upita Milton.

— Poznajem? Ne. Imam negde njihovu poternicu, ali nisam mislio da će jednog dana njih dvojica doći i još opljačkati banku — požuri šerif da objasni.

Iako nije imao direktan nalog, Aleks Milton požuri za dvojicom odmetnika. Brzo je zaboravio na umor, na dane provedene u poteri po bespuću. Imena dvojice odmetnika imala su čarobnu moć.

Godinama već agencija „Pinkerton“ gonila je dvojicu odmetnika, ali bezuspešno. Čak i kada se činilo da im nema spasa, Sandens Kid i Buč Kasidi uspevali su da se izmigolje, da bi se potom pojavili na drugom kraju zemlje.

Veoma brzo Milton je znao sve podatke. Odmetnici nisu imali konje niti su ih unajmili u gradskoj štali. Nisu ostali ni u gradu. Jedan jedini voz na-

pustio je lotonsku stanicu i otišao prema severu.

Milton zato uze kartu za prvi voz, smesti konja u teretni vagon, zatim zauze mesto u putničkom vagonu. Pre no što je zaspao, rekao je konduktoru da ga probudi kada se voz zaustavi.

— Ali, ser, mi stajemo i na otvorenoj pruzi da uzmemo vođu i drva — objašnjavao je ljubazni kondukter.

— Takva mesta me najviše i interesuju, dobri čoveče. Samo vi mene probudite.

Tako je opasni lovac krenuo tragom dvojice odmetnika, koji su tog trenutka delili plen i zalivali uspeh poslednjim gutljajima viskija iz Kidove pljoske.

Dok su točkovi teretnjaka jednolično klopitali, njih dvojica se dogovoriše šta će dalje, zatim se prepustiše dremuckanju.

V

Stiv Norton je retko odlazio u Enid. Još bolje, išao je samo kada je to bilo neophodno. Nekada, na početku, plašio se da ga neko slučajno ne prepozna i uništi sve ono što je stvorio, a kasnije to mu je prešlo u naviku.

Zadimljeni saluni, opijanje do besvesti, kockanje i sineh

salunskih devojaka bili su sada daleko, od njega. Pripadali su jednom drugom životu, pokopanom i zaboravljenom.

Keti je već nekoliko dana insistirala da pođu u grad i nabave neke sitnice za decu i da kupe namirnice. Konačno odlučiše da krenu svi.

Vožnja do Enida protekla je mirno. Supružnici su razgovarali o vremenu, poslovima koji im predstoje, o budućnosti...

Dvoje dečice igralo se iza njihovih leđa sedeći na gomili slame i debelom vunenom prostiraču.

— Možda ne bi bilo loše da kod bankara uzmemo zajam, pa da ovog leta popravimo kuću i dogradimo jednu sobu. Želeo bih da kupimo još nekoliko grla goveda i jednog ždrepcu — reče Stiv posle izvesnog vremena.

— Da, u pravu si. Možda je najbolje da već sada počnemo da radimo za budućnost. Deca brzo rastu, pa treba na vreme sve obezbediti — složi se Keti.

Kada su konačno stigli u gradić, sunce je već prevalilo zenit. Deca su spavala, a i njih dvoje osećali su zamor od dugog putovanja. Kao da je sudbina htela odmah da se umeša. Prvi na koga su naišli bio je bankar Fulton. On se prvo namršti kada je spazio Nortona,

ali mu zatim priđe i ljubazno ga pozdravi.

— O, to ste vi, gospodine Fulton. Nisam vas odmah primetio. Ovo je moja žena, a ono su naša deca — reče Stiv sa ponosom.

Fulton se ljubazno osmehnu i pozdravi Ketu skinuvši šešir.

— Gospođo, vaš muž mi je nedavno učinio jednu veliku uslugu. Uostalom, vi verovatno znate o čemu se radi — počeo Fulton, ali zastade kad Ketu upitno pogleda Stiva.

Ovaj samo sleže ramenima i odmahnu rukom.

— Ali, gospodine Fulton, pa to bi svaki pošten čovek...

Fulton bi krivo što se zaletio, ali sada nije imao kud.

— Zahtevam i molim vas istovremeno da budete moji gosti. Deci je potreban odmor, a vama osveženje. Naša kuća je dovoljno prostrana. Dođite, obradovaćemo gospođu Fulton — bio je Sleg uporan.

Stiv pogleda Ketu. Kada ova klimnu glavom smešeći se, on pristade.

Uskoro su sedeli za velikim luksuznim stolom i razgovarali sa ljubaznim domaćinima.

Kako je razgovor odmicao, Fulton je sve češće zagledao i odmeravao Stiva. Nešto mu se činilo poznato na tom nasmejanom momku. Kao da ga je

negde video. Ne. Pa on je ovde došao tek skoro, a Nortoni su tu evo već više od šest godina.

Ipak...

— Znači, došli ste poslom. Mogu li da vam u tome pomognem — upita Fulton kada je razgovor zamro.

I tada, pre nego što je Stiv uspeo bilo šta da kaže, Ketu, kojoj to inače nije bio običaj, požuri da objasni kojim su poslom došli.

— Onda ste na pravom mestu. Zar ste zaboravili, Stive, da sam i ja bankar? Ili ste hteli da sklopite posao sa nekim drugim? — upita tobože uvređeno Sleg.

Nekoliko minuta kasnije, Stiv reče koliki mu zajam treba i Fulton požuri u kancelariju da uzme novac i pripremi priznanicu.

Dok je vadio novac iz kase, on slučajno pogleda i one stare poternice. Zastao je kao da se predomišlja, onda odloži novac i počeo da prelistava poternice.

Lica su se ređala jedno za drugim.

Na kraju, u ruci mu ostade poternica sa slikom Arkanzas Kida, odnosno Dika Startona.

— Znao sam, ja se nikada ne varam. Pamtim lica bolje nego iko — gotovo vrisnu. Tako, dakle, Nortone. Pa, prija-

telju, pomoći ćeš mi još jednom. Sad si moj, nemaš kud — mrmljao je Sleg posmatrajući staru poternicu užarenim očima.

Kada se nekoliko minuta kasnije vratio u salon, na njemu je promena bila vidljiva, ali niko tome nije pridavao neke naročite važnosti. Predade novac Stivu uz čudan osmeh, zatim uze potpisanu priznаницu.

— Pa, gospodine Fulton, hvala vam puno. Novac ću vam vratiti...

— Lako ćemo za to, prijatelju, jednom si mi pomogao. Ko zna, možda će ti se za to još koji put pružiti prilika — prekide ga Sleg, ali kad vide začuđen izraz na Nortonovom licu, požuri da doda: — Prijatelji i postoje da bi se uzajamno pomagali zar ne?

Kada su Nortonovi sutradan krenuli na ranč, Fulton ih prati do kola.

— Do viđenja, Nortone. Možda ćemo se uskoro videti. Želeo bih sa vama da porazgovaram o jednom poslu — reče Fulton pozdravljajući se sa bračnim parom.

Kada su se Stivova kola udaljila, Elen priđe Slegu i uhvati ga pod ruku.

— Baš zu zlatni, i njihova dečica. Oh, Sleg, tako bih volela da ih vidamo češće, da

imam društvo — reče žena tihim glasom.

— Imaćeš prilike da ih viđaš, samo polako. Bar jedno od njih biće nam češće gost — uzvрати Fulton.

Iako je u nekoliko mahova osetio neku neobjašnjivu jezu dok su boravili u kući bankara Fultona, Stiv je ipak bio zadovoljan. Svaki čas opipavao je džep u kome se nalazio pozajmljeni novac.

— Sada možemo da prionemo na posao. Videćeš, napraviću čudo ovim parama — obećavao je on Ketu.

— Ne sumnjam u to. Znam ja za koga sam se udala — uzvрати Ketu smešeci mu se i ljubeći ga u obraz.

Tada se između njih promovale deca i počele da ih grle.

Niko nije bio srećniji od njih.

Stiv Norton je više nego ikada bio uveren da je prošlost zakopana i da se njegovo povlačenje u miran život isplatilo.

No, samo pet dana kasnije shvatio je svoju zabludu.

Sleg Fulton došao mu je u posetu.

Pred Ketu bio je sušta ljubaznost. Čak je deci doneo i poklone. Svoju posetu opravdao je željom da vidi prijatelje i da se malo odmori od napornog rada u banci.

Kada je posle dva-tri sata krenuo, on zamoli Stiva da jedan deo puta jaše sa njim.

Stiv nije ništa posumnjao. Brzo osedla konja i krete za bankarom.

Bili su već na obali Simarona kada Fulton zaustavi konja.

Gledao je Stiva nekako čudno i ovaj oseti istu onu jezu koju je osetio i nekoliko dana ranije u bankarevoj kući.

— Nortone, došlo je vreme da razgovaramo o poslu — reče on nekako tvrdim, gotovo prkosnim glasom.

— O poslu? — Kakvom poslu? — začudi se Stiv.

Umesto reči Fulton iz unutrašnjeg džepa izvadi komad hartije i pruži ga Nortonu. Pošto je ovaj nekoliko trenutaka oklevao, Sleg ga požuri.

— Pročitaj, prijatelju. Tu je ono glavno. Ostalo ću ti već objasniti.

Stiv sjaha sa konja i polako razvi papir.

Slova mu zaigraše pred očima, a izbledela slika sa poternice poče da tone u maglu. Osetio je kako gubi tlo pod nogama. Sručio se na travu.

Dugo je posmatrao svoje lice od pre šest-sedam godina i po ko zna koji put čitao tekst.

Konačno diže pogled.

— Odakle vam ovo? — upita promuklo.

— Ah, to su neke stare uspomene. Rekoh ti već da si mi jednom pomogao. Pri tome nisam mislio na onaj događaj koji se zbio ovde na reci. No, to nije ni važno. Sada opet od tebe očekujem pomoć — govorio je Fulton uživajući u svakoj reči.

— Šta treba da uradim? — odseče Stiv shvatajući da je uhvaćen.

— Sve što od tebe budem tražio.

— Sve! Baš sve?

Fulton klimnu glavom.

— Tako je Stratone, ili Arkanzas Kide, dobro si čuo.

— A ako odbijem?

Fulton mu se nasmeja u lice.

— Momče, to ti nikada nećeš uraditi, bar ne dok su ti ono troje na vratu. Zato mani praznu priču. Uostalom, pružiću ti priliku da čak i zaradiš pomažući mi da obavim dvatri poslića. Šta kažeš na to?

Stiv skoči stežući pesnice.

— Polako, momče. Ostavio sam pismo za sobom i u njemu još jednu takvu poternicu. Ništa ne pokušavaj — blefirao je Sleg.

Stiv nemoćno steže pesnice i okrete se. Gledao je na onu stranu na kojoj se nalazio njegov mali ranč, njegova Ket i dvoje dece. Shvatio je da će zbog njih morati da sluša ovog

podmuklog čoveka bar dotle dok nešto ne smisli.

Kada je to shvatio, kao da mu je bilo lakše.

Okrenuo se i mračno pogledao bankara.

— U redu. Reci šta treba da uradim da mi vratiš poternice i to pismo koje pominješ.

— Polako, prijatelju, nikud ne žurimo. Morao sam prvo da vidim da li ćeš pristati da mi pomažeš. Sa tobom bar mogu da budem otvoren. Mogu sve da ti kažem, a ti to nikome drugome nećeš reći. Zar nije tako? Niko nema poverljivijeg prijatelja od mene — podrugivao se Fulton.

Jedno vreme su ćutali. On potom nastavi.

— Radićeš ono što si radio dok si jahao sa ostalima. Op-ljačkaćeš nekoliko banaka ili poštanskih kola za moj račun i onda smo kvit.

— Ti si lud, čoveče! Da op-ljačkam nekoliko banaka... sam...?! Ne, to ne dolazi u obzir! — povika Norton.

Fulton skoči i unese mu se u lice.

— Slušaj ti, radićeš kako sam rekao, ili zaboravi Ket i sve ostalo!

Stiv više nije mogao da izdrži. Zamahnu pesnicom i pogodi bankara u stomak. Ovaj jeknu i sruši se na travu ste-

žući rukama bolno mesto. Norton priskoči i udari ga nogom.

— Prekini... proklet da si ... ovo ćeš mi skupo platiti. Prekosutra da si u mojoj banci, ili će ti šerif doći u posetu! — siktao je Sleg jedva dišući.

Posle izvesnog vremena nekako se pridigao i pojahao konja.

Nije se ni okrenuo da vidi šta Stiv radi.

Znao je da će nesrećni momak morati da ispuni njegov zahtev.

VI

Buč se naglo probudi i skoči. Nekoliko sekundi je zurio u drvene zidove teretnog vagona. Onda se seti gde se nalazi. Na korak od njega Sandens Kid je i dalje blaženo sanjao. Buč nije znao šta ga je to tako naglo probudilo, onda shvati da se više ne čuje klopavanje točkova.

Voz je stajao.

»Zar smo već prevalili put do prve stanice?« pomisli odmetnik i odluči da prover i.

Ako su stigli u neko usputno naselje, valjalo je biti i te kako oprezan jer su telegrami o njihovom poduhvatu svako ko već razaslati duž pruge.

Polako dodirnu Kida nogom, dade mu znak da bude miran

i povuče teška vrata. Pošto je savladao početno trenje, oseti kako vrata kliznuše duž šine. Napravio je otvor taman toliki da kroz njega provuče glavu. Nigde nikoga u blizini. Noć je bila vedra i prilično topla. Dok je još razmišljao šta je moglo da zaustavi voz, negde od lokomotive začu glasove.

— Džone, natovari dosta drva, znaš da nas čeka veliki uspon — govorio je neko.

— Hej, pa to je mesto na kome se snabdevaju vodom i drvima — reče Buč Kidu.

Kada su čuli kako se neko približava njihovom vagonu udarajući čekićem po točkovi-ma, oni brzo napustiše vagon i sačekaše da im čovek sasvim priđe. Tada ga Buč oslovi.

— Halo, gospodine, lepa noć, ali nama se čekanje odužilo. Kada treba da naiđe voz prema severu?

Čovek se trže, ali osmeh koji mu dvojica odmetnika uputiše brzo ga umiri.

— Ne znam koliko dugo čekate, ljudi, ali znam da vam se čekanje isplatilo. Ako se ne varam, za oko sat vremena ovuda će proći voz za Oklahoma Siti. Lep voz sa luksuznim vagonima, brz, udoban — čovek počeo da reklamira firmu u kojoj je radio.

Kid odmahnu rukom i prekidajući bujicu reči.

— Hvala, prijatelju, baš si me obradovao.

Čovek zausti da još nešto kaže, ali ga pisak sa lokomotive opomenu da voz kreće, te on samo klimnu glavom u znak pozdrava i požuri napred.

— Ovo ti nije bila loša ideja — pohvali Sandens svog partnera. — Baš mi je dojadilo truckanje u onom teretnjaku. Samo, misliš li da će se voz zaustaviti ovde?

— Verujem da hoće, zbog vode i drva, ali ako se i ne zaustavi, zbog ovog uspona moraće da uspori. Nadam se da si još u formi i da ćeš lako uskočiti na platformu — podsmehnu mu se Buč.

Još čitav sat dvojica momaka pričala su o kratkom ali burnom boravku u Lotonu. Onda konačno stiže i voz i na njihovo veliko zadovoljstvo zaustavi se kod pumpe za vodu. Kid i Buč krenuše duž vagona. Kada spaziše jedan poluprazan, oni uđu. Odmah su sreli konduktera, platili karate do Oklahoma Sitija i zauzeli svoja mesta.

Dok su zauzimali najudobniji položaj, kondukter požuri da obavi posao koji je dobio od detektiva Milтона.

Ovoj je međutim već bio budan, ali zadovoljno klimnu glavom kada vide da je ko-

ndukter ozbiljno shvatio njegov zahtev.

— Hvala, prijatelju, ali, eto, sam sam se probudio. Nešto novo? — upita.

— Sve je u redu, ser, uzimamo vodu... Ah, vi ste mislila nešto drugo... Da, imamo nove putnike. Dva džentlmena ušla su malopre, zato sam i pohitao da vam javim...

Iako je osetio želju da odmah krene, Milton mirno reče.

— Kažeš dva putnika, sigurno neki kauboji sa nekog od obližnjih rančeva?

— Ne bih rekao. Ova dvojica su lepo obučeni i lepo govore.

— I gde si ih smestio?

— Tamo napred, ser, treći vagon od vas.

Aleks Milton osetio je nagonski da su dvojica novih putnika baš ona dvojica koje traži. Sačekao je da kondukter ode prema drugom kraju voza, a onda polako krene da se uveri u opravdanost svojih sumnji.

Išao je polako. Uz put je proverio kolt za pojasom. Dok je prolazio kroz vagone, vide kako ljudi uglavnom spavaju ili dremuckaju na svojim sedištima. U svakom slučaju, niko ga nije ni pogledao.

Konačno stiže i u kupe u kome su se nalazili Buč i Kid.

Pošto su dva odmetnika sedela na samom kraju vagona, blizu vrata, morao je da prođe celom dužinom vagona. Baš kada se našao pored njih, Kasidi diže šešir i pogleda visokog čoveka. Ne, nije ga poznavao, na njegovom kaputu nije video ni šerifsku značku. Ipak, nešto u pogledu tog visokog neobrijanog čoveka učinilo mu se poznatim i opasnim.

Milton brzo okreće glavu i vrati se.

Buč pokuša da sklopi oči, ali lik čoveka koga je upravo video stalno mu je stajao ispred nosa. Konačno, oprezan kao i uvek, on munu Sandensa i došapnu mu šta je video.

— Ne znam, Kide, možda i grešim, ali...

— Znam. To »ali« u našem poslu može da bude i fatalno. Odmah ćemo se uveriti da li si u pravu ili ne. Idemo na platformu. Ako onaj krene za nama, pitaćemo ga šta želi — dodade Kid smeškajući se.

Tako je najčešće reagovao kada bi iznenada upali u opasnu situaciju.

I zaista, tek što su njih dvojica ustali sa svojih mesta, isto to učini i Milton, ali oprezno i kradom. Dobro je pazio da dvojica odmetnika ne primete njegovu zainteresovanost. Tek kada Buč i Kid zatvo-

riše vrata za sobom, on brzo krete za njima. Ipak nije postupao brzopleto. U njegovom zanatu brzopletoš je najčešće bila pogubna. Došavši do vrata, on nasloni uvo na njih.

Nije se čuo ni najmanji šum.

Samo jednolično kloparanje točkova voza, koji je savladavši uspon krenuo nešto brže.

Aleks Militon odluči. Moraće napolje, pa šta bude. Izvukao je kolt i spustio ga niz butinu. Polako je otvorio vrata i izašao na platformu.

Ona dvojica stajala su pred njim. Bili su mu okrenuti leđima.

Ako su to ona dvojica, onda su neoprezni — pomisli Milton. U vagonu nije imao dovoljno vremena da se uveri da li su to zaista ljudi koje traži.

Nakašlja se i jedan od one dvojice, Buč Kasidi, i okrete se u njegovom pravcu.

— I vama dosadilo sedenje? Samo izvolite, ima mesta i za vas — reče Buč prijateljskim tonom i pomače se da napravi mesta došljaku.

Ovaj, međutim, ostade na svom mestu. Grozničavo je zurio u Buča pokušavajući da ga na mesečini prepozna. Da, da, nešto u tom liku podseća na odmetnika. Pre svega taj šešir nalik na polucilinder...

— Idete daleko? — reče tek da nešto kaže i da ne ispadne sumnjiv.

— Zavisi — odvrati Buč kratko.

— Zavisi od čega? — ponovo će Milton.

— Od tvoje radoznalosti, prijatelju — javi se sad i Kid.

Milton se trže. Ovaj plavokosi jasno mu je stavio do znanja da mu se njegovo prisustvo i pitanja ne dopadaju. Pokuša da se nasmeje, ali ga izgled plavokosog zaustavi. Brzo je bacio pogled na ruke dvojice pred sobom. Ni jedan nije imao revolver u šaci. On zato odahnu i podiže kolt.

— Ja sam detektiv agencije »Pinkerton«. Čini mi se da ste vas dvojica naši stari klijenti. Moram malo bolje da vas pogledam. Ako sam u pravu — vaš put trajeće koliko i moj. A ako se varam, zamoliću vas za izvinjenje i poćastiću vas pićem. Zato samo mirno i poslušajte me — reče i dade im znak da krenu prema vratima, a sam se pomeri u stranu da im napravi mesta.

Buč krete, ali kao da na pokretnoj platformi izgubi ravnotežu, zaljulja se, gotovo pade na pod. Milton se trže. Brzo podiže ruku sa koltom bojeći se da ga Buč ne napadne i otme mu oružje. Za trenutak je zaboravio na Kida, koji je

sasvim mirno stajao tik uz vrata koja su vodila u kupe.

Ta mirnoća bila je varka. Kada je već pomislio da se Buč slučajno zateturio i da nema opasnosti, Milton krajičkom oka spazi kratak, brz, gotovo munjevit pokret Kido-ve desnice. Već sledećeg trenutka začu pucanj.

U istom času njihov vagon ulete u mračni otvor tunela.

Milton oseti oštar bol ispod desnog ramena. Kolt mu kliznu iz šake. On se zaljulja i sledećeg trenutka nestade sa platforme.

Buč brzo proviri kroz staklo na vratima, ali se umiri. Niko od putnika ništa nije čuo.

Voz je i dalje tutnjao kroz tunel. Dim počeo da obavlja i guši dvojicu odmetnika, pa oni požuriše u vagon. Njihov ulazak ostao je neprimećen kao i izlazak.

Seli su na stara mesta. Kid odmah natuče šešir na oči i nastavi da drema.

— Šta misliš, Kide, da li je onaj na nas slučajno natrapao ili je jahao našim tragom? — upita Kasidi posle kraćeg vremena.

— Bilo kako bilo, njegovo jahanje je završeno. Posle pada u tunel sigurno neće moći da ustane. Nisam hteo da ga ubijem. Pucao sam visoko, ali momak očigledno nije imao

sreće — uzvрати Kid ne dižući šešir sa očiju.

Kasidi samo huknu i okrete se prema prozoru. Već duže vremena Pinkertonovi ljudi nisu im bili na tragu. Ni sam ne znajući zbog čega, Buč se više plašio njih nego raznih šerifa. Nadajući se da je Milton na njih nabasao slučajno, on se najzad prepusti dremucanju. Voz je grabio sve većom brzinom.

Navikli da ih progone po najvećem broju država Srednjeg i Dalekog zapada, nisu se više toliko brinuli ko ih sve goni. Nije ih brinula ni činjenica da najveći broj svojih progonitelja šalju na onaj svet. Tako je bilo i dok su jahali sa bandom, tako je i otkako jaše samo sa Kidom. Taj plavokosi revolveraš nije se dvoumio da ubije svaki put kada mu je pretila neka opasnost, ne prezajući što tom prilikom puca i u ljude od zakona.

— Na mene puca svako ko poželi da se proslavi i da zaradi sumu sa poternice. Imam valjda i ja pravo da pucam, bar koliko da izvučem živu glavu — imao je Sandens običaj da kaže kada bi Buč pomenuo pobijene lovce na uce-ne, šerife, agente...

Do tada u Oklahomi nisu bili proganjani, ali posle događaja u Lotonu i u vozu, ako

se otkrije da su njihovi prsti umešani u pogibiju Pinkertonovog čoveka, stvar će se iz korena izmeniti.

Na koju stranu dalje?

Buč poče u mislima da prebira u koliko još država mogu biti bezbedni, ako je za njih bezbednost u gradovima i naseljima uopšte bila moguća.

VII

Stiv Norton došao je kući tek kada je mrak sasvim prekrrio zemlju. Deca su već spavala, a Ketu ga je kao i obično čekala naslonjena na ogradu.

Čim je zagrlila muža, oseti da se nekako ukočio, da je odsutan.

— Šta je bilo, Stive? Nešto te muči? Kaži svojoj Ketu — poče tiho da mu govori milujući ga po obrazu.

To milovanje, taj dodir nežnih, brižnih ruku žene koju je voleo bio mu je težak. Prosto ga je pekao dodir tih malih prstiju. On samo odmahnu glavom i pođe prema pumpi.

Dugo se umivao. Konačno, osvežen, on prikupi snagu za razgovor sa Ketu.

Jašući kući pomišljao je da sve kaže Ketu, da se sa njom dogovori šta da rade, ali što se više približavao kapiji ranča, to je bio uvereniji da joj

ništa neće reći. Morao je sam da reši sve što ga je snašlo.

Bio je to dug prošlosti.

Dug koji će morati, ovako ili onako, platiti kako bi dalje mogao da živi sa Ketu i decom.

Kada sede pored Ketu posle kratkog obroka, obgrli njena ramena i odluči da je slaže.

Prvi put otkako su zajedno.

— Vidim da si se zabrinula, a nemaš za to razloga. Možda sam danas drukčiji nego prethodne večeri, ali to je zato što sam možda umorniji nego obično i što me čeka puno posla. Važnog posla — poče on da govori veoma ubedljivim glasom, otkrivajući u sebi dobrog glumca.

Njegov glas umiri Ketu i on nastavi da joj objašnjava o čemu je sve »mislio« tog dana. Konačno joj saopšti da će za dva dana ponovo u Endi, a možda i dalje.

— Možda ću morati i nekoliko dana da se zadržim na putu. Znaš, nije lako naći dobrog ždrepcu. Pored toga, nisam siguran da u Enidu mogu da nabvim i sve ono što nam je potrebno za gradnju. U svakom slučaju, požuriću — dodade na kraju.

— Sigurno, mili, sigurno. Ti znaš šta je najbolje. Za mene i decu ne brini. Biće sve u redu. Imamo svega dok se ti ne

vratiš kući. Samo idi — brzo reče Ketu grleći ga.

Sedeli su još dugo, ali je Stiv bio daleko.

Šta će onaj pokvareni bankar zahtevati od njega? Kako je ono rekao: »Radićeš ono što si i pre radio«. Znači, moraće da napadne neku banku. Bože, zar mora tako skupo da plati dug prošlosti i ludoj mladosti? Zar nema načina da se nekako izvuče?

Umesto odgovora pred oči mu izbiše slike iz prošlosti.

Jahao je zemljom u društvu Buča, Kida, Kolemara i ostalih momaka. Smejali su se, pucali, pili, jurili žene...

Onda se te slike izgubiše i pojavi se zlorado nasmešeno lice Slegu Fultona.

Što nije pustio one dve skitnice da ga srede? Sada bi bio miran, pomisli Stiv, ali se odmah trže.

Sada je u njega iz mraka gledalo blede, uvek uplašeno lice Elen Fulton. Ne, nju nije mogao da prepusti napadačima.

Iznenada po glavi mu počeo da huji jedno pitanje:

Dokle će morati da robuje Fultonu?

Ko zna da li će ga gramzivi bankar ikada ostaviti na miru. Šta onda da radi?

Teške misli uzdrmaše snažnog čoveka. Bio je spreman da

se uhvati u koštac sa svakojakim teškoćama da bi deci i ženi obezbedio pristojan život. Ali, nije umeo da se suprotstavi ljudskoj pokvarenosti.

Za to je znao samo jedan lek: metak.

I onda donese odluku. Jednom će uraditi ono što Fulton zahteva od njega. Tražiće onda da ga bankar oslobodi dalje obaveze.

Ako ne bude pristao, otići će šerifu i sve će reći. Možda će takav njegov postupak ublažiti kaznu za ono što je radio pre šest godina. Možda...

Nije imalo smisla da dalje lupa glavu svim mogućim kombinacijama. Vreme će pokazati šta mu valja raditi, pa će tako i postupiti.

Plašio se samo onoga što je moglo da zadesi Ketu i decu dok njega ne bude tu, ili ako ga uopšte ne bude bilo.

Čitavog narednog dana trudio se da bude što bliži kući, pravdajući se da tu ima najviše posla. Svaki čas bacao je pogled na decu, koja su se igrala na travi, ili na Ketu, koja je poslovala po bašti ili oko živine.

Ne, nikome neće dozvoliti da mu uništi ovaj život.

Nikome. Čak ni Fultonu, bez obzira na poternicu. Ako bankar bude odbio da mu vrati te papire, srediće ga zauvek...

Ali kud onda? Zar da Ket i deca do kraja života strepe da će im se na vratima pojaviti neki predstavnik zakona i odvesti im zaštitnika i hranitelja?

Stiv steže zube u nemoćnom besu.

Ma koliko da se trudio i smislio nešto pametno, nije mogao ničega da se doseti.

Fulton ga je držao u šakama.

Držao ga je za gušu. Kao zmija žabu, kao planinski lav preplašenog zeca.

A da se jednom, noću, uvuče u Fultonovu kuću i dočepa se poternice i pisma?

Ova ideja sve više mu se sviđala. Ako ne bude moglo drukčije, pokušać i to.

Zadovoljan što je bar nešto smislio, on malo odahnu.

Narednog dana, u sam osvit, osedlao je konja i krišom iz sanduka izvadio opasač sa koštom. Pogledao je decu i Ket i, koja je spavala sa njima, pa uzjaha i krete na put pun neizvesnosti.

Misli su mu se rojile po glavi, potiskivale jedna drugu i gušile ga. Svaki čas je odmahivao glavom kao da se brani od neke nevidljive napasti. Jednog trenutka obode konja i krete oštrim trkom puštajući da mu vetar hladi oznojeno lice. Tek kada je konj počeo

teško da diše, on ga obuzda i skoči iz sedla. Do Simerona je išao pešice. Pola sata kasnije, osvežen, ponovo je uzjahao i mirno nastavio ka Enidu.

Fulton ga podmešljivo pogleda. Kada završi posao sa jednim rančerom, dade mu znak glavom da pođe za njim.

U privatnoj kancelariji pokazao mu da sedne, zatim ga je dugo bez reči gledao. Konačno progovori.

— Mislim da je red da znaš kako sam te prepoznao i zašto sam te odabrao da mi pomogneš — počeo Fulton. Zatim mu ispriča sve. — Eto — reče na kraju — sve znaš. Sada želim da postanem jedini, najbogatiji bankar na teritoriji. Dugo sam bio tuđi brojač novca. Sada hoću svoje pare... Hoću vlast. Hoću i ja da vidim kako je to kada odlučuješ o sudbinama drugih. Zato ćeš mi pomoći da slomijem sve konkurente. Imaćeš, uostalom, i ti koristi od toga...

— Meni ništa ne treba, proklet da si i ti i tvoji sumanuti planovi! — preseče ga Stiv. — Meni je važna samo moja porodica. Dokle misliš da me ucenjuješ?

Fulton se trže. Da nije mnogo pričao ovom momku? Bio je ljut, ali svestan da je zasad jači.

— Rekao sam dokle ćeš mi pomagati — reče izbegavajući da ga pogleda. — Bićeš slobodan kad ja to budem hteo. Dotle slušaj ako ti je stalo do porodice toliko koliko kažeš.

Nekoliko trenutaka vladala je napeta tišina. Dvojica muškaraca odmeravala su se smrknutim pogledima.

— Prvi posao obavićeš u Stilvoteru — reče iznenada Slæg Fulton. — Tamošnji bankar veoma je bogat. Upadni noću, pokupi koliko možeš para i zapali kuću. Ako mu to ne bude dovoljno, napadaćemo ga sve dok ne odustane od posla. Krećeš za tri dana, tada će u kasi imati najviše para. Evo, u ovom paketu imaš nekoliko šipki dinamita sa podešenim fitiljima. Drži, koristiće ti.

Tako se Norton istog dana vratio na ranč. Njegova agonija se produžavala. Izmislio je priču za Ketu kako je tobože sreo nekog poznatog uzgajivača konja koji će za tri dana iz Enida krenuti na svoj ranč gore na severu i kako će on tada poći sa njim.

Pokušavao je da radom potisne sva osećanja, ali je u tome teško uspevao.

Konačno svanu i dan kada je morao da se sretne sa onim o čemu je danima razmišljao.

U kasno poslepodne stigao je u Stilvoter. Preuzeo je konja iz tertnog vagona i uputio se u centar grada.

VIII

Buču i Kidu putovanje je teklo jednolično sve do nadomak Oklahoma Sitija. Dvojica odmetnika su se dosađivali ili dremuckali spremajući se za nekoliko dana dobrog provođa u velikom gradu pre no što nastave na sever. Obojica su još dremali kada su se na poslednjoj stanici ispred Oklahoma Sitija u njihov vagon popela petorica muškaraca mravnog izgleda. Bez reči su zauzeli mesta u jednom uglu i nešto tiho razgovarali.

Kada se probudio, Buč je po običaju ustao da se protegne i usput neprimetno pogledom preleteo po vagonu. Tako je i ugledao nove putnike, ne slućeći da će im sudbina u najbližoj budućnosti ukrstiti puteve.

Dok se voz približavao naselju, u njemu je vladala neobičajena živost. Šerif Marvin, okružen trojicom svojih pomoćnika, po deseti put ponavljao je šta ko od njih treba da radi kada voz stigne na stanicu.

— Ne zaboravite da čekamo dvojicu opasnih i iskusnih mo-

maka, Buča Kasidija i Sande-ns Kida. Pazite šta radite.

— Šerife, kad je već tako, zar ne bi bilo dobro da pozovemo još nekoliko Džemsovih kauboja? Eno ih dole u »Gru-menu« — javi se najmlađi pomoćnik Tim.

Šerif ga preseče pogledom i frknu.

— Za dvojicu odmetnika ima nas dovoljno. Drugo, ne želim da mi se ljudi sa strane mešaju u posao. Ako se bojiš... to je onda drugo.

Mladić pocrvene i promrm-lja nešto sebi u bradu.

— Dobro, to smo sredili. Znate ko gde treba da se sme-sti. Idemo! — reče konačno šerif i pola sata pre dolaska voza povede svoje pomoćnike na železničku stanicu.

Svi pomoćnici dugo su po-smatrali jednu od najnovijih poternica sa slikama dvojice odmetnika i dobro su ih upa-mtili pre nego što su krenuli na stanicu. Greške nije smelo da bude.

Kada je voz konačno piskom najavio ulazak u stanicu, ona petorica novodošavših putnika ustadoše i zajedno izadoše na platformu.

— Momci, sada samo mir-no. Keli je javio da je u gra-du sve čisto. Čekaće nas na stanici, a onda idemo na po-

sao — reče jedan u bradu za-rastao stariji čovek.

Ostali samo klimnuše gla-vom, pipajući korice sa kolto-vima.

Dok su izlazili, Buč ponovo baci pogled na njih. Nešto u njihovom izgledu učini mu se poznatim. Onda se doseti i re-če tiho.

— Pljačka... spremaju se za neki posao.

— Molim? — javi se Kid gledajući zbunjeno.

— Grupa mračnih momaka — pokaza Buč glavom prema kraju vagona.

Kid baci pogled na tu stra-nu, ali tamo više nije bilo ni-koga, te on samo sleže rame-nima.

Pet-šest minuta kasnije, uz škripu točkova i ispuštanje pare, lokomotiva se zaustavi. Iz vagona počеше da izlaze pu-tnici. Buč i Kid kretoše prema bližim vratima, na suprotnu stranu od one na koju su kre-nula ona petorica.

Petorka brzo siđe iz vago-na. Neodlučno je stajala ispred samih vrata tražeći pogledom neko poznato lice. Uto se na stepenicama na drugom kraju vagona pojaviše Buč i Kid. Za-pravo, Buč je već izašao, a Kid se nalazio na stepeniku.

Mladi šerifov pomoćnik Tim, koji se slučajno zadesio na tom mestu, ne izdrža.

— Šerife... eno ih, brzo ova-mo!!!

Na platou stanice nastade pometnja. Putnici su počeli da beže, bacaju se na drveni pod ili da vrište od straha.

Šerif sa ostalim pomoćnicima pojuri da pomogne svom čoveku i jednostavno protrča pored Buča i Kida i ne pogledavši ih. I pored toga što je brzo prošao, Buč je uspeo da čuje kako čuvar zakona govori svojim ljudima:

— Ona nesrećna šeprtlja je opet zabrljala...

Znači, klopka nije bila namenjena onim mračnim momcima, koji su pucali povlačeći se prema lokomotivi. Buč pokretom ruke zaustavi Kida, koji je upravo hteo da siđe iz vagona, pa se i sam ponovo pope na platformu... Tek kada je šerif goneći petoricu bandita nestao u mračnim uličicama kraj stanice, njih dvojica napustiše vagon, ali ne zadugo. Prešli su tek nekoliko koraka, kada Kid zastade. Pažnju mu je privukao komad papira koji je neko nedavno ispuštio. On se saže i razmota ga. Klimnuvši glavom na samo njemu svojstven način.

Buč prihvati papir i zagleda se u svoju i Bučovu sliku.

— Znači, doček je bio namenjen nama — reče kratko.

— I šta sad? — upita San-

dens kratko i odmah nastavi:

— Ako misliš da imam žarku želju da odmah nastavim dalje vozom, varaš se. Ostajemo ovde bar dok ne zaboravim klopkanje točkova.

Buč nije ni pokušao da ga nagovara. Iz iskustva je znao da bi mu to bio jalov posao. Zato samo klimnu glavom i uskoro njih dvojica zakoračiše glavnom ulicom.

Gotovo je neverovatno da ih niko nije prepoznao iako su zalazili po salunima. Šerif je bio zaokupljen gonjenjem petorice napadača, a građani su gledali svoja posla. Tako naša dva prijatelja provedoše tri dana u Oklahoma Sitiju.

Buč je već počeo da se vrpolji smišljajući kako da nagovori Kida da nastave, kad se ovaj sam oglasi jednog prepodneva:

— Hej, Buče, kupio sam dva lepa konja. Ako si raspoložen, mogli bismo danas da napustimo ovaj dosadni grad. Šta kažeš?

U Enid su stigli onog prepodneva kada se Stiv Norton zaputio u Stilvoter. Dok je Kid odmah banuo u salun da se osveži, Buč po običaju obiđe grad, prođe pored pošte, šerifove kancelarije i banke. Umiran onim što je na tim mestima video, on se pridruži Sandensu i uz hladno pivo poče

da zaboravlja dugo mukotrpno jahanje. U istom salunu su ručati, a u njemu su sačekali i večer. Saluner je samo trljao ruke. Ova dva gosta odmah su plaćala sve što su naručila, a naručivala su kraljevski.

Kid, koji danima nije promešao karte, sada oseti želju da odigra neku partiju, ali ne sa Kasidijem koji je em bio loš igrač, em nije voleo da baca pare na kocku.

— Hej, prijatelju — pozva Kid salunera — gde ovde može da se odigra dobra partija pokera?

Saluner brzo obrisa ruke i priđe stolu.

— Pošto sam se uverio da ste džentlmeni, reći ću vam da se prave igre igraju kod našeg novog bankara. Ako ste za neku vruću partiju, lično ću vas odvesti tamo — govorio je čovek trljajući ruke.

Kid na svoj način protumači ovaj njegov gest, pa se nasmeja vadeći zlatnu dvadaeseticu.

— Tek da vam pokažem, prijatelju, da se niste prevarili — reče dobacivši zapanjenom čoveku komad zlatnog novca.

Buč htjede da protestuje, ali je odustao.

Pola sata kasnije saluner se vrati u prostoriju i reče:

— Sve je u redu, gospodine,

najavio sam vas. Povešću vas kad budete spremni.

Kod Slega Fultona zaista se okupljao »krem« Enida i okolnih rančeva. Najsiromašniji među njima bio je sudija Dženkins, ali je on više bio počasni član ovog prijateljskog kockarskog društva. Najoštriji igrači u društvu bili su rančer Hari Bulit i sam Fulton, koji je igrao grozničavo, podižući ulog do besvesti kada je bio uveren da u rukama ima dobre karte. Najčešće su partiju završavali on i Bulit.

Kada im je saluner preporučio dvojicu parajlija otmenog izgleda, oni se obradovali jer su im međusobne igre već postale dosadne.

Oštro su odmeravali Buča i Kida, koji dođoše okupani i ispeglani, u čistim košuljama i namirisani. Kid zauze mesto za stolom, a Buč se zadovolji jednom foteljom metar-dva iza Sandersovih leđa. Ljudi ga upitno pogledaše, a Kid požuri da objasni.

— Moj partner večeras nije baš raspoložen za igru. Ako vam smeta, on može i da se vrati u hotel.

Građani Enida požuriše da objasne kako im to neće smetati. Igra najzad počeo.

Prvi veći ulog odneo je Fulton, ali nije pokazao ni radost ni trijumf. Samo su mu

oči malo jače zasvetlele, a sitne kapljice znoja orosile mu slepoočnice. Drugi ulog dobio je Bulit, ali su gubitak podelili Fulton i Kid. Onda se Kid odluči za napad. Bulit odluči da odgovori, a Fulton kao da se premišljao. Sve češće bacao je poglede na Buča, koji mu je uzvraćao osmehom. Trudio se da bolje uoči i crte lica ovog Longbafa, kome je obod šešira bacao senku do polovine lica.

Izenada oseti isti onaj hladan dodir na kičmi kao i pre nekoliko dana kada je sreo Stiva Nortona. Da bi prikrrio zbunjenost, on dade znak da odustaje i odbaci karte.

Ovim potezom skrenuo je još veću pažnju Buča na sebe. Odmetnik oseti da su najverovatnije prepoznati, ali i dalje ostade miran u svojoj fotelji.

Bulit je bio zatečen odustajanjem svog kompanjona, pa poče da gricka brk.

Za sve to vreme Kid je mirno držao skupljene karte u jednoj šaci, dok je drugom držao čašu konjaka.

Konačno Bulit odluči.

— U redu, gospodine Longbaf. Idemo dalje — reče i podiže ulog.

Kid i ne pogleda karte, što kockari najčešće čine, već baci na sto traženi novac i dodade još pet stotina dolara.

Bulit poče da ga fiksira pokušavajući da pročita nešto na tom bezizražajnom licu. Trže se kad mu se Kid nasmeši i upitno ga pogleda.

Rančer poče da maše glavom, pokazujući time da njegova radoznalost ipak ima granica.

— U redu je, gospodine Longbaf. Ovog puta ste pobedili, ali do jutra ima još vremena. Nadam se da nikuda ne žurite — reče tiho.

I ovog puta dobio je osmeh koji je sve govorio.

Sudija predloži da se malo osveže pre nego što nastave partiju, a Fulton napusti sobu izgovarajući se da ide da donese sveže vode i »još malo para«.

Čim je napustio prostoriju, on požuri u kancelariju. Brzo je otvorio kasu i zgrabio stare poternice. Već na trećoj našao je sliku Buča Kasidija. Onog drugog nije ni morao da traži. Gde je Buč, znalo se, tu je i Sandens Kid. Sleg poče grozničavo da razmišlja, a onda čak i poluglasno da govori.

— Jednog sam našao... sad ova dvojica... još malo, pa ću imati čitavu bandu. Gospode, zar je to moguće. Onda su mi pomogli da se dočepam para, a sada kao da ih samo nebo šalje. Moraću i ovu dvojicu da nagovorim da rade za mene.

Ha, ha, ha... Ispuniće mi se želja. Uz ovakve pomagače ni ko mi ništa neće moći! — počeo na kraju histerično da se smeje.

No, brzo se povratio. Vрати потернице u kasu, uze svežanj banknota i ponovo se pridruži gostima.

Već kod prvog deljenja Kid oseti promenu kod bankara. Ovaj je bio nekako odsutan i uopšte nije obraćao pažnju na gubitak. Ostali su ga ćutke posmatrali, ali rančer Bulit ne izdrža.

— Hej, Sleg, igraš kao da si dobio glavni zgoditak na državnoj lutriji. Čoveče, priberi se, ili će te ovaj džentlmen plave kose sasvim oguliti — reče prekorno.

Fulton samo odmahnu rukom.

— Nisu važne pare, Bulit, važna je igra. Igra, razumeš? — uzvрати Fulton dvosmisleno.

Ove njegove reči Buč nekoliko puta ponovi u sebi.

Kada se posle još tri sata igranja partija okončala i gosti krenuli svojim kućama, Kasidi se nije iznenadio kada je bankar zamolio njega i Kida da ostanu još malo i da pričaju o nekim interesantnim poslovnim predlozima koje ima za njih.

— Pa, gospodine Longbafе, ili... bolje da vas zovem kao

i sav ostali svet, Sandens Kide i gospodine Kasidi, da ne okolišim mnogo. Ja sam poslovan čovek, a i vi ste to na svoj način. Da predemo na posao.

Ako je očekivao zapanjene poglede kao kod Nortona, onda se grdno prevario. Ova dvojica nisu ni trepnula. Samo je Buč kroz osmeh rekao:

— A kada smo imali čast da se upoznamo, gospodine Fultone, ako je to vaše pravo ime?

Sleg se zbuni. Šta sad ovo, do đavola, znači? Zar ova dvojica nešto znaju o njegovoj prošlosti?

— Moje pravo ime? Naravno da jeste. Zašto ne bi bilo? — gotovo prkosno uzvрати Fulton.

— Ništa, kažem to tek onako. Znaе, moj partner i ja upoznali smo mnogo bankara. Najveći broj njih nije baš imao prošlost kojom bi mogao da se pohvali. Zato su, valjda, i uzimali nova imena. Ali, ostavimo sada to. Napomenuli ste neki posao?

Buč je govorio mirno i ubedljivo, i to zavarala Slega.

— Da, rekao sam da imam neke predloge za vas. Treba mi vaša pomoć...

Fulton se taman zaletео, ali ga Kid preseče.

— Sigurno da se oslobodite konkurencije. Zar ne?

Fulton se trže po drugi put.

— Kako znate?

— Ne znam. Pogodio sam.

Fulton brzo napuni čašu i iskapi je želeći da se sredi i uspostavi duhovnu ravnotežu. Nije još uspeo u tome, kad Buč upade sa novim pitanjem:

— Pretpostavljam da ste već angažovali ljude? Znaite, Kid i ja ne volimo da radimo u gužvi.

— Ne, nema nikakve gužve... samo jedan čovek — izlete bankaru brže nego što je hteo.

Buč i Kid ga pogledaše bez reči. Pitanje im se čitalo u pogledima. Fulton zato uzdahnu i nastavi.

— Angažovao sam jednog čoveka na koga sam slučajno naleteo. Nekoga koga i vi poznajete, ili ste ga bar poznavali. To je izvesni Stiv Norton, ali vama to ime ništa ne govori. Zato ću vam reći kako se nekada zvao. To je Dik Straton ili Arkanzas Kid...

Dvojica odmetnika poskočiše sa svojih mesta. Gotovo da su zaboravili plavokosog mlađića koji je pre šest — sedam godina jahao sa njima i njihovom družinom.

— Zar je on ovde? Je li sam, ili ima bandu? — upitaše istovremeno.

Fulton, koji je te noći ispio nekoliko čašica više, odjednom je postao pričljiv.

— Ma kakvi, čovek se povukao u miran život, ima ženu i dvoje dece, hoće pošto-poto da bude poštenjačina. Eto, i meni je pomogao. Tako smo se i upoznali, ali sam ga ja prepoznao... Imam i njegovu pošternicu sa vašim.

I malo-pomalo, Kid i Buč uskoro saznadoše sve što se tiče Stiva Nortona i njegove muke.

Sznadoše i namere gramziovog bankara.

— Tako, sada znate sve. Onog Nortona morao sam da ucenim jer drukčije ne bi pristao da sarađuje sa mnom. U prvi mah mislio sam da isto tako postupim i sa vama. Kada sam vas bolje upoznao, vidim da za tako nešto nema potrebe. Vi ćete raditi za mene, a ja ću vas nagraditi — zaključio Fulton velikodušno i naže se da naspe u čaše.

Tog trenutka dvojica prijatelja izmenjaše poglede. Buč jedva uspe da umiri Kida, kome su varnice vrcale iz očiju.

— U pravu ste, gospodine Fulton. Moj ortak i ja nemamo želje da živimo kao poštteni ljudi. Mi smo više kao vi: zgrabiti kad možeš i šta možeš, a drugi neka se hvale poštenjem — reče Buč dižući čašu.

Fulton se smejao ovoj zdрави kao najboljoj šali.

— Momci, kad postanem vlast, ovde za vas više neće biti zime. Parama koje bude-mo imali platićemo sve vaše grehe i bićete slobodni. Bićemo gospodari. Ja umem da nagradim ljude koji rade za mene.

Kid frknu i iskapi piće. Ustao je i nervozno počeo da šeta po sobi.

— Hej, Kide, što si nervozan? Kao da se nešto ljutiš. — zapita Fulton polupijanim glasom.

— Ma ne, on je samo nestrpljiv. Jedva čeka da krene na posao — dobaci Buč.

— Eh, da ste samo malo ranije naišli, poslao bih vas dvojicu u Stilvoter umesto Nortona. . . .

— Kad je on otišao? — upade Kasidi.

Fulton pogleda na sat i reče:

— Pa, pošto je sada dva sata posle ponoći, znači da je otišao juče ujutro. Da, tako je, otišao je juče ujutro.

— Onda možemo da stignemo na vreme — reče Buč Kidu i požuri da objasni bankaru. — Poznajem Stratona dobro i zato bih voleo da budem u blizini kad krene na banku. On to suviše glasno radi, a nama nije potrebna velika gala-

ma već na prvom poslu, zar ne?

— Momče, đavolski si u pravu. Uostalom, on neće početi ništa pre nego što padne mrak. Ako krenete na vreme, još ćete ga pronaći pre nego što krene na banku — složi se Fulton.

Sandens još nije shvatio gde Buč cilja, ali osetio je da njegov verni prijatelj ima dobre razloge kad ovako muti. Zato samo klimnu glavom kada ga Sleg pogleda i procedi:

— Buč je, kao i obično, u pravu. Znae, gospodine Fulton, ponekad mi smeta to što je on uvek u pravu.

Dvadesetak minuta kasnije, dok su na konjima hitali mračnim ulicama Enida, Buč obja-sni svoje namere.

— Kide, milo mi je što se momak izvukao i što je odlučio da promeni život. Moramo da mu pomognemo da tako i nastavi — govorio je Buč uzbuđenim glasom. — Čuo si da sada ima ženu i dvoje dece. To što je on nekada radio ne moraju danas oni da plate. Zar nije tako? Valjda ne misliš drugačije?

— Zar bi mi vredelo i da mislim drukčije kad si ti već odlučio? Ne mogu da te pustim samog jer ni sebe ne možeš da sačuvaš — ironično mu odgovori Sandens Kid.

Buč je odmah shvatio da nje gov prijatelj deli njegovo mišljenje i odahnu.

Posle toga obodoše konje i pojuriše put Stilvotera.

IX

Stiv Norton se svaki čas okretao u sedlu i bacao unezverene poglede oko sebe. Imao je utisak da ga građani sa svih strana zagledaju i da pogađaju zašto je dojahao. Međutim, bila je to samo njegova uobrazilja. Ljudi su mirno išli za svojim poslom, a njega je zagledala samo jedna gradska skitnica koja je sedela na tremu ispred saluna. Stiv je jahao sve dok nije ugledao natpis na vratima jedne dvospratnice. Bila je to »njegova« banka. Za tren zaustavi konja, ali se brzo pokrete. Sjahao je tek kojih pedesetak metara niže ispred saluna »Potkovica«.

U polumraku i hladovini krčme konačno se smirio. Naručio je viski i polako pijuckao. Iznenada ga trže glas.

— Prijatno, stranče. Nadam se da vam je ugodno u našem gradu — govorio je visoki mršavko na čijim grudima je čak i u polutami sijala zvezda pomoćnika šerifa.

Norton se primetno trže. Ni je ni reči mogao da izgovori.

— Izvinite, izgleda da sam vas prekinuo u razmišljanju. Sad ću ispraviti grešku — reče, pozva kelnera i naruči dva pića.

Konačno Stiv donese odluku da se u banku uvuče kad padne mrak, a onda kako bude.

Pošto je doneo odluku, on ponovo potraži neki salun i sede da sačeka veče i mrak.

Sa mrakom u Stilvoter ujahase i Buč Kasidi i Kid. Njihovi konji kupali su se u znoju. Ni sami jahači nisu izgledali mnogo svežije. I pored umora i žeđi, njih dvojica prvo smestiše konje u konjušnicu.

— Mislim da je iluzorno da u ovolikom gradu idemo od saluna do saluna i tražimo ga — odlučio Kid. — Najbolje da se smestimo negde blizu banke i sačekamo ga da se pojavi.

Buč zinu od iznenađenja. Prvo, predlog je bio sasvim na mestu, drugo, bila je ovo jedna od retkih situacija kada je Kid odlučivao kako da se radi.

Začudo, vreva na ulicama brzo se utišala. U Stilvoteru izgleda nisu mnogo polagali na noćni život, ili se taj život odvijao na nekom mestu dalje od banke i ulice u kojoj su dvojica prijatelja stajala. Buč se jednog trena približi Kidu i reče:

— Idem ja sa druge strane. Ti dobro otvori i oči i uši. Ako

je naš prijatelj u nekadašnjoj formi, onda će se približiti nečujno kao mačka.

Obojica su pamtila koliko je Stiv nekada bio spretan u šunjanju i nečujnom hodaњу. Zato su sad morali dobro da paze da njihovo putovanje od Enida dovde ne ispadne uzaludno.

Čekanje se odužilo. Jednog trenutka neka devoјka umotana u dugačku maramu priđe Kidu i počе da ga nagovara da pođe sa njom. Da bi je se otarasio a da ne navuče njeno pozorenje, Kid je ovlaš pomilova, tutnu joj u šaku dvadeset dolara i reče.

— Devoјčice, samo reci gde da dođem. Čim okončam sa stanak sa jednim ortakom, dolazim. Za ove pare kupi flašu dobrog pića, a ja ću ti kasnije doneti neki poklon. Važi?

Devoјka ga odmeri pogledom. Pošto joj se svide ono što je videla, ona se nasmeja.

— U redu, lepotane, samo nemoj da te dugo čekam. Ja sam dole na kraju ulice, ne možeš da promašiš. Poslednja kuća sa leve strane. Biće upaljeno svetlo. Požuri!

Kid odahnu kad je devoјka otišla.

Za to vreme Buča trže jedva primetno škripanje daske.

Napregao se da čuje, ali svuda je vladala tišina. Buč ta-

man pomisli da se prevario, kad se šum začu ponovo. Ovog puta negde iznad zemlje.

— Pravi je đavo — procedi Buč. — Prošao je i pored mene i pored Kida, a nismo ga ni čuli!

Odmakao se sa mesta na kome je dotle stajao zaklonjen senkom i sada podiže pogled prema prozoru koji se nalazio dobra tri metra iznad zemlje. Stigao je da vidi kako je neko brzo povukao kraj konopca iza prozora. Buč se osvrte oko sebe, ali nije video ništa što bi moglo da mu pomogne. Zato požuri da dozove Kida.

Sada su obojica stajala ispod prozora.

— Idemo, ili ćemo čekati dok se Dik ne vrati? — upita Kid nestrpljivo.

— Idemo. Hoćeš li ti unutra ili ja?

Kid bez reči stade uza zid i namesti Buču šake. Ovaj brzo skide čizme i šešir pa lako skoči sa podmetnutih šaka Kidu na ramena. Onda oprezno proviri iznad rama na prozoru. Pošto ništa nije video, on se podiže na ruke i brzo šmugnu u sobu. Sačekao je nekoliko trenutaka, ali nikakav šum nije pokazao da osim njega ima nekog u sobi. Zato brzo krene prema vartima koja su se ocrtavala na suprotnom zidu delimično osvetljenim mesečinom.

Polako ih odškrinu i proviri u hodnik:

Tišina je vladala u čitavoj kući. Očigledno da u njoj tokom noći nije bilo nikoga. Međutim, Buč uskoro shvati da je prebrzo doneo ovaj zaključak.

Taman je zakoračio u hodnik kad se sapleo o nečije telo opruženo na podu i jedva se zadržao da ne tresne koliko je dug. Saže se i polako opipa rukama. Čovek na podu bio je vezan i onesvešćen.

— Svaka ti čast, momče, zaista si pravi fantom! — reče odajući svome nekadašnjem sabratu priznanje.

Znao je da sada mora da bude još oprezniji. Bilo je očigledno da je Stiv odličio da obavi posao.

Kada je došao do stepenica, on prvo pogleda u prizemlje i poče pažljivo da se spušta. Jednog trenutka stepenik izdajnički zaškripa pod njegovim stopalom i on se jedva uzdrža da ne opsuje. Činilo se da ga Stiv nije čuo. Buč odahnu kad malo kasnije ugleda siluetu čoveka koji je nešto radio ispred zida klečeći na kolenima. Buč prvo odmeri pogledom koliko mu je još stepenika ostalo. Onda odluči da se spusti do kraja pa tek onda oslovi starog prijatelja. Pošto se konačno našao u prizemlju, on di-

že pogled i ukopa se u mestu. Pored onog zida nije više bilo nikoga.

Buč načini pokret kao da će da se okrene, ali tog trenutka na potiljku oseti neprijatnu hladnoću čelika. Nije morao da se okrene da bi shvatio da je taj čelik cev oružja koje mu je neko prislonio iza samog uva.

Ostao je potpuno miran. Čekao je da se čovek oglasi.

Nekoliko trenutaka vladala je tišina.

Buč se bojavao da Stiv ne odluči da i njega onesvesti kao i onog čoveka u hodniku. Zato je budno pratio kretanje cevi kolta koja ga je neprijatno škljatala iza uva.

— U redu je, čoveče, samo i dalje budi miran i preživećeš — začu Buč konačno glas iza leđa.

Nije mogao da ga prepozna. Stiv je govorio šapatom, očigledno namerno skrivajući svoj pravi glas.

— Ja ću preživeti, ali ti nećeš, Stratone, ako se na ulici pojaviš bez mene. Kid će te sigurno smaći. Uostalom, znaš ti njega dobro — reče Buč tiho, ali ipak dovoljno glasno da ga Stiv čuje.

Cev kolta ne pomeri se ni za milimetar.

Buč duboko udahnu. Znao

je da je Stiv napet i zato ponovo poče da govori.

— Do đavola, momče, zar si tako brzo zaboravio boju mog glasa? Ja sam Buč, Buč Kasidi, ako ti to nešto znači, a onaj Kid koga pominjem je onaj pakleni plavokosi revolveraš koga si nekada obožavao. Je li ti sada jasno?

Cev kolta odjednom se pomeri. Buč se brzo okrete, ali Stiv je bio na drugoj strani.

— Taj glas... zar je moguće? Vas dvojica ovde? — mucao je Stiv.

Da bi ga sasvim uverio, Buč reskira i upali jednu šibicu. Pošto se uveri ko stoji pred njim, Stiv brzo vrati kolt u futrolu i priskoči Buču. Skoro ga je oborio.

— Hej, mališa, polako, dosada si radio kao pravi profil! Zar sada da sve to pokvariš? Hajdemo napolje dok Kid ne postane nestrpljiv.

Stiv bez reči posluša i njih dvojica se vrlo brzo nađu na ulici. Stiv bojažljivo priđe Kidu i pruži mu ruku tek kada Sandens pruži desnicu.

— Znači, stigli smo na vreme? — upita Kid Buča, dok ih je Stiv ništa ne shvatajući posmatrao.

Buč ga potapša po ramenu.

— Hajdemo odavde. Objasniću ti sve kasnije.

Pola sata kasnije sva trojica su se glasno smejala. Viski iz Kidove pljoske naglo je nestao. Smestili su se u obližnjem hotelu i nisu mogli da se ispričaju. Kid i Buč nekoliko puta su se pogledali dok im je Stiv sa neskrivenim ponosom govorio o svom malom ranču, o Ketu i deci. Konačno, mladić shvati da samo on priča.

— Izvinite, ja sam se raspričao, čak se i hvalim, a vas nisam još pitao kako ste se našli ovde. Buče, obećao si da ćeš mi objasniti — reče na kraju.

— Poslao nas je bankar Fulton. Radimo za njega — reče Buč. Kad vide zaprepašćenje na Stivovom licu, brzo dodade: — bar tako on misli.

U sledećih sat vremena Buč je objasnio kako su došli do Fultona i kako su ga ubedili da će mu pomagati.

— Sad još da smislimo kako tebe da izvučemo iz ovoga — upade Kid uz osmeh pa nastavi: — Pošto imamo ovog pametnjakovića uz nas, ništa ne brini.

— Možda ti imaš neki pаметan predlog. U poslednje vreme si se proslavio time — pecnu ga Kasidi.

— Aha, imam, nego šta, ali za tebe je on suviše komplikovan — uzvрати Kid istom merom i poteže kolt.

Tada se umeša i Norton.

— I ja sam pomišljao da upadnem kod onog pacova i nateram ga da mi vrati poternicu. Ako treba, i da ga ubijem.

— Ti se drži dalje od ovoga! — gotovo viknu Buč. — Ovo je posao za nas dvojicu. Ti imaš na koga da misliš.

— Imaš i ti, koliko se sećam — uzvрати Stiv.

— Prestanite obojica! To je moj posao. Na spavanje. Sutra nas čeka dugo jahanje — umiri ih Sandens.

Narednog jutra trojica jahača napustiše Stilvoter. Dok su prolazili pored šerifove kancelarije, uhvatiše u prolazu deo jednog razgovora.

... Kažem vam, ljudi. Ništa nije jasno. Napali su čuvara banke, vezali ga, a onda otišli bez ičega. Zašto? Zašto, pitam vas? — ponavljao je starčić lepo negovane brade i brkova.

— Možda su se od nekoga ili nečega uplašili i pobjegli — začu se drugi glas.

— Ha, od tebe se sigurno nisu uplašili — javi se i treći čovek, na šta se ostali nasmejše.

Niko nije obratio pažnju na trojicu stranaca koji su mirno odjahali niz glavnu ulicu.

Tek posle dobrog sata jahanja, Stiv Norton se obrati Buču:

— Nadam se da si nešto već smislio.

— Jedno jesam. Držaćemo izvesno vreme našeg »poslodavca« u neizvesnosti. Tek toliko da ne zna šta da radi...

— A onda ću ga posetiti i objasniti mu šta da radi — dobaci Kid smrtno ozbiljan.

Stiv više ništa nije pitao. Nekako je osećao da će momci koji su pripadali njegovoj prošlosti osigurati budućnost njegove porodice i njega samog. Zato je put nastavio gotovo bezbrižno.

X

Sleg Fulton nervozno se šetkao po svojoj kancelariji. Brojao je sate do susreta sa svojim novim »radnicima«, čekajući da čuje kako je prošao njihov prvi napad. Dok je još i sumnjao u Stiva Nortona, čak i strepeo od njegovog neuspeha ili pobune, dotle se ne ograničeno uzdao u Buča i Kida. Doduše, jednog trenutka osetio je neodređenu zebnju.

Da nisi možda malo brzo pristali da rade za njega?

Možda, ali ne, ne, pa to su poznati odmetnici, oni od pljačke i žive.

Ali zašto da rade za njega kad su mogli da rade samo za sebe kao i do tada? — nametalo se novo pitanje.

Kada je shvatio da na njega nema odgovora, počeo je da se preznojava.

Uskoro, međutim, njegova urođena prepotentnost ubedi ga da su odmetnici pristali da rade za njega zato što je bio dovoljno pametan i lukav da ih na to navede, eto zašto.

Vreme predviđeno za obavljanje posla u Stilvoteru i za njihov povratak u Enid prošlo je, a od njih još ni traga.

Fulton je goreo na tihoj vatri.

Šta da radi? Kako da sazna šta se dogodilo?

Sačekao je još jedan dan, proveo još jednu besnu noć. Kada je svanuo novi dan, a od odmetnika na tragu ni glasa, on odluči da se raspita šta je bilo u Stilvoteru.

Pošto je već poslovaio sa tamošnjim bankarem, on mu posla telegram da se raspita o nekakvoj transakciji. Verovao je da će ga poslovni partner sam obavestiti o onome što ga je interesovalo.

Odgovor je dobio po podne.

Saznao je za čudan napad na banku u kome je kasa ostala čitava, a provalnik ili provalnici nepoznati.

Fulton tek sad nije znao šta da misli. Zar je moguće da je Norton upao u banku, a onda otišao praznih šaka?

To znači da se predomislio u poslednji čas i da ona dvojica nisu stigla na vreme.

Pitanja je bilo napretek.

Gde su sada ona trojica? Da ne nameravaju da izvedu još jedan napad? Pa, tako je. Onaj Kid ne voli da se vraća neobavljenog posla. Sigurno je neka-ko našao Nortona i primorao ga da ponove napad. Ovog puta uspešno i do kraja.

— Baš sam lud. Samo je tako moglo da bude i nikako drukčije. Ta ja bar dobro poznajem ljude. Ipak ću uspeti na kraju — govorio je Fulton samom sebi dok je te večeri ispijao flašu viskija u zadimljenoj kancelariji.

Poternice za članovima bande Buča Kasidija i Sandens Kida ležale su riširene pred njim na velikom radnom stolu. Gledao ih je dugo sa čudnim sjajem u očima sve dok ga piće nije savladalo i dok nije zas-pao.

Elen Fulton nekoliko puta dolazila je do samih vrata kancelarije u nameri da pozove muža na spavanje jer ga nije videla već dve noći, ali je uvek u poslednji čas odustajala. Bojala se njegove reakcije.

I sada je, po četvrti ili peti put, stajala ispred vrata i osluškivala. Kada joj se učini da čuje hrkanje, ona polako otvori vrata i proviri. Videla je

jedino vrh lakih cipela koje su počivale na stolu. Sleg je spavao dubokim snom. Žena priđe bliže da ga osmotri.

Tada na stolu ugleda one po ternice. Bila je zbunjena. Ne, nije smela sasvim da se približi i bolje pogleda. Čudila se šta njen muž ima sa tim poternicama, a onda se seti da o njemu ne zna baš mnogo. Kao što, uostalom, nije znala ni kada se udala za njega.

Možda su to samo slike nekih opasnih ljudi koji napadaju banke, tešila se Elen.

Jedna slika učini joj se nekako poznata, ali nije znala na koga je taj lik, viđen sa dva metra, podseća. Ubrzo ga potisnu u podsvest. Ništa ne dirajući, ona napusti kancelariju i pope se u sobu.

Fulton se naglo probudio. Gotovo je skočio iz fotelje trljajući rukama vrat. Jedva je došao do vazduha. Gotovo da je kriknuo. Bio je sav u znoju. Sanjao je gadan san, a probudio se u trenutku kada ga je nekakva nevidljiva šaka stegla za grlo preteći da ga uguši.

Otvorio je prozor i žudno udisao vazduh.

Tada mu pogled pade na polupraznu flašu i on opsova. Bio je besan na sebe što u poslednje vreme pije više nego obično.

— Moraću da zaboravim na flašu bar dok ne okončam ove poslove — promrsi sebi u bradu.

Nastavio je nervozno da šetka po kancelariji. Za spavanje mu je bilo kasno, a za rad još rano. Ipak, umio se, obrijao i presvukao, onda seo pored prozora da sačeka zoru.

Bio je siguran da će ona dvojica, ili sva trojica, tog jutra morati da se pojave i saopšte mu šta su uradili. Jao njima ako se vrate praznih šaka!

I zaista, tek što je podne otkucalo, on na ulici ugleda prašinom pokrivenog Sandens Kida. Htede već da ga pozove s prozora, ali opreznost u njemu pobedi i on polako siđe na ulicu. Video je kako Sandens vezuje konja pred hotelom. On pođe na onu stranu.

Kid ga je dobro video, ali se pravio da ga ne primećuje. Uzeo je ključ od sobe i pošao da se osveži i presvuče. Znao je da Fulton neće dugo izdržati i da će mu doći na noge.

Imao je spremnu »dobrodoljicu«.

Pet minuta kasnije Fulton oprezno, ali nestrpljivo, zakuca nekoliko puta na vrata. Kid mu konačno otvori.

— Gde ste do sada? Šta ste uradili? Zašto prvi napad nije uspeo? Jeste li završili posao?

— osu Sleg pravu paljbu pitanja.

— Polako, partner, postavio si mi toliko pitanja da sam već zaboravio na ono prvo, Sedi, posluži se, eno flaše na stolu, sve ću ti reći — uzvрати smrknuti Kid.

Iako je sebi obećao da više neće piti, Fulton drhtavim pristima dograbi flašu i napuni jednu čašu. Istrese piće u jednom gutljaju, zatim nali još jednom.

— Zar mene nećeš da ponudiš, ortak? — opomenu ga Kid nekako čudnim glasom.

Fulton ga zagleda, ali nije ništa primetio. Zato napuni i drugu čašu. Kid priđe, kucnu se sa bankarom, a onda poče da se smeje.

— Zar si sumnjao u našu veštinu? Sigurno da smo uspeli. Tačno da zamalo onaj Straton nije uprskao stvar. Predomislio se čova, nije hteo da upropsti renome koji je stekao za poslednjih nekoliko godina. Ali, na tvoju sreću, tu smo Buč i ja. Tvoj kolega iz Stilvotera može da se obesi ili da traži drugi posao — reče u jednom dahu Kid.

Fulton takođe poče da se smeje. Smejao se sve glasnije. Najzad, kada ga smeh prođe, on upita za Buča i Stiva i za plen.

— Koliko ima para? Gde

ste ih sklonili? Govori, čoveče, što me mučiš? — grcao je od uzbuđenja.

»Znači, to tebe muči«, pomisli Kid«, »pa dobro, da ti skratim muke«.

— Para je bilo mnogo. Morali smo da ukrademo i jednog konja i na njega natovarimo vreću novca. Buč ga čuva, a onog Stratona pustio sam da ode do ranča i javi se ženi. Doveće će morati da se javi MENI na dogovorenom mestu — raportira Kid.

— Gde je to mesto? Kada ću da vidim novac? — upita Fulton brzo.

— Kad hoćeš... ti si gazda, zar ne? — uzvрати Sandens.

— Idemo odmah.

— U redu, samo mislim da će biti bolje ako nas ne vide zajedno. Sačekaću te na severnom izlazu iz grada. Novac ionako nije mnogo daleko od naselja. Tamo je samo privremeno, dok ga ne prebacimo u tvoju kasu.

— U pravu si. Idi i sačekaj me. Brzo ću.

Dok je bankar hitao preko prašnjave ulice, Kid ga je s podsmehom gledao sa prozora svoje sobe.

Posle samo pola sata njih dvojica već su jahali zajedno. Tek kada su dobro zašli u jednu šumu, Fulton poče nervozno da se osvrće oko sebe. Ne-

što je počelo da mu smeta. Ne-hotice se priseti noćasnijeg sna.

— Hej, Kide, kada ćemo već jednom stići? — zapita.

Sandens odmeri mesto na kome su se našli i reče.

— Stigli smo.

Fulton je uzalud pogledom tražio Buča i plen. Pogleda u Kida, a onda se sav naježi. Pogled kojim ga je plavokosi revolveraš gledao nije obećavao ništa dobro.

— Šta ovo... treba... da znači? Zašto si me dovukao ovamo? Gde su ostali, gde je... plen?

Kid sjaha i dade mu rukom znak da i on sjaše.

— Doveo sam te tamo gde treba, a ovde ćeš i dobiti svoj deo »plena«. Buč i Norton su na svojim mestima. Ovo ovde tiče se samo nas dvojice — poče Kid i odluči da se još malo poigra sa uplašenim bankarom.

— Šta smeráš? Šta imamo nas dvojica? — upita Sleg kočoperno pošto mu se hrabrost za trenutak vratila.

— Nešto sam razmišljao dok smo se vraćali iz Stilvotera. Znaš, dojadilo mi je da jašem sa onim bandoglavim Kasidijem, a onaj drugi me uopšte ne interesuje. Mislim da smo ti i ja dovoljni za posao koji si planirao. Samo, od sada delimo plen. Važi?

Sleg je nesvesno zinuo. Šta priča ovaj odmetnik? Zar stvarno hoće da izda ortaka? Uostalom, što da ne?

— U pravu si. Ionako sam mislio da se otarosim Nortona. Ako ti misliš da nam ni tvoj drug nije potreban, ja se slažem. Bolje da manje nas deli plen — reče lukavim tonom.

»Pseto, i rođenu majku bi prevario kada bi od toga imao makar kakvu korist«, pomisli Kid, a glasno dodade:

— Znao sam da ćemo se nas dvojica složiti.

Kada se Fulton okrenuo da potraži mesto gde bi mogao da sedne, Kid mu priskoči i tresnu ga drškom kolta. Bankar se sruši bez reči.

Posle nekoliko minuta došao je sebi. Otvori oči i ugleda Kida kako sedi dva-tri metra dalje. Shvati da su mu ruke vezane i da praktično visi vezan za jednu povišu granu.

— Šta ovo znači? Je si li ti lud, čoveče? Odmah me spusti! — povika.

— Spustiću te, možda čak i niže nego što misliš — uzvрати mu Kid grubo. — Nego, sada je dosta zamajavanja. Zatevam da mi daš one poternice i da platiš Bučov i moj trud, pa ću te možda ostaviti u životu.

— Ha, ha, ha! Ti si stvarno lud! — histerično povika Sleg. — Da ti vratim poternice? To si smislio, a?

— Da, u stvari da vratiš samo onu Nortonovu. Moju i Bučovu možeš da zadržiš za uspomenu ako ti se već toliko sviđaju. Bez prenemaganja ili ubeđivanja. Ja uvek dobijem ono što hoću.

Fulton se prvo smejao, onda psovao i pretio, ali ga Kid više nije ni gledao. Iz bisaga je izvadio jednu maramu i njome vezao bankaru usta.

— Slušaj me dobro, Fulton. Ja imam vremena koliko hoćeš. Mogu da čekam. Ne znam samo koliko će se tebi sviđeti čekanje u šumi. Vratiću se doveče. Ti dotle razmisli.

Posle tih reči odmetnik pojaha konja i izgubi se sa vidika.

Fulton se koprcao, drmao zavezanim rukama, ali kono-pac nije popuštao. Marama na ustima ga je gušila.

Baš kao i ona ruka iz sna.

Ruka koju je prošlost pružala za njim preteći da ga zaista uguši. Pokušao je da viče, ali kroz zategnutu maramu čulo se samo mumlanje. Na kraju on počeo da plače od nemoci i besa.

Mrak se u šumi spuštao brže nego na otvorenom. Slegu se steže srce. Šta ako ga na-

padne neka divlja životinja. Ovde je bilo i vukova i plinskih lavova.

Zar da završi kao hrana za zveri?

Od te pomisli oseti kako mu se muti u glavi i kako gubi razum.

Kada će se onaj prokleti revolveraš pojaviti?

Hoću li morati da ispunim njegov zahtev?

Sada se već tresao kao u groznici. Ponovo oseti kako prosto ludi od straha. Kada se Kid iznenada pojavi pred njim kao da je iz zemlje iznikao, on se jednostavno onesvesti od iscrpljujućeg straha.

Kid ga pogleda sa gađenjem. Priđe i skide mu maramu sa lica, zatim ga oštro ošamari dva puta.

Fulton dođe sebi i zablenu se u odmetnika.

— Nadam se da si imao dovoljno vremena da na miru razmisliš o mom zahtevu? Ako ti treba još vremena samo reci. Mogu ja da dođem i ujutru. — reče mu Sandens.

— Ne, ne, ne! — povika Fulton.

— Šta ne, do đavola? Zar odbijaš?

— Ne...ne odbijam... Ne ostavljaj me više ovde, proklet da si! Učiniću sve što tražiš — zajeca bankar.

Kid ga još jednom odmeri mračnim pogledom.

— Fultone, pre nego što te skinem sa te grane i krenemo u grad, upamti dobro: ja se ne šalim. Ja nemam šta da izgubim. Ti si taj koji može da izgubi sve. Čak i život. Jesi li me dobro čuo?

Umesto odgovora Fulton samo zaklima glavom nekoliko puta.

Kid ga skide sa konopca i čovek klonu na zemlju. Tek posle dvadesetak minuta uspeo je da ustane i koliko-toliko čvrsto stane na noge.

— Idemo sad i — pamet u glavu! Ako bilo šta pokušaš, ispaliću ti metak u leđa. Budi siguran da me niko neće uhvatiti. Pokušavali su to do sada već bezbroj puta, samo o tome nema ko da priča — pripreti Kid.

Ovog puta Fulton je sve shvatio. Ostaje mu da nešto pokuša kada stigne kući — ili da se oprostí svih planova.

U takvom razmišljanju stigli su do Enida. Ulice su bile puste i Fulton je proklinjao svoje sugrađane što kao koškoške odlaze na počinak.

XI

Buč najzad pristade da odu na njegov ranč.

— Tek je podne. Kid neće

doći pre narednog jutra, to je i sam rekao. Možemo da se vratimo i sačekamo. Znaš, moram da vidim Ketí i decu, a želeo bih da pođeš i ti. Biće mi lakše.

Buč, koji je povremeno i sam osećao nostalgiju za domom, ženom i decom, pristade. Uz put je uz blagonaklon osmeh slušao Stiva kako oduševljeno priča o svom ranču, deci, planovima.

— Videćeš, druže, moja Ketí je pravi biser. Ona mi je dala šansu da počnem novi život. Sada će sve biti u redu ako Kid bude uspeo.

— Ne brini, dečko, taj plavokosi đavo uvek uspe. U to sam se toliko puta sam uverio. Ništa ne brini. U njegovim šakama onaj pokvarenjak ponašaće se kao poslušno dete.

Ketí ih dočeka naslonjena na ogradu ranča. Malu Mili je držala u naručju. Džeri se, po običaju, igrao sa velikim žutim psom.

Ova idilična slika obasu Buča čežnjom i setom.

Kada je čula da je on stari poznanik njenog muža, Ketí ga ljubazno pozdravi i odmah pozva na večeru.

Buč je već zaboravio kada je osetio ovoliku toplinu porodičnog ognjišta i kada je ovako dobro jeo. Nije oklevao da

to kaže i naglas. Ketu je porumenela kao neka devojčica, a od Stiva Nortona nije bilo srećnijeg čoveka.

— Nadam se da ćete ostati kod nas u gostima bar koji dan — od srca reče Ketu.

— Ostaće svakako, ne brini. U stvari, čekamo još jednog prijatelja. Ako se ne varam, on će sutra stići — brzo reče Stiv.

Još dugo su sedeli i veselo ćaskali. Kao da su sve muke bile za njim, Stiv je bio dobro raspoložen i pričljiv. Ketu je osetila da je njen muž prevazišao krizu koja ga je bila zahvatila pre nekoliko dana.

Kada je noć već osvojila, Ketu pođe na počinak, a dvojica prijatelja izađoše na trem. Uz cigaru, prepustili su se svojim mislima.

— Znaš, Buče, verujem ti da će Kid uspeti. Ipak, ne mogu da budem sasvim miran. Bojim se onog podmuklog Fultona. Video si i sam kakav je to čovek.

Buč je jedno vreme ćutao. Ne, nije on brinuo da li će Kid uspeti ili ne. Bojao se samo koliko će cenu njegov prijatelj morati da plati za svoj poduhvat. Konačno, da bi umirio Stiva, on reče ubedljivo.

— Rekao sam ti, dečko, da ništa ne brineš. Kidu još niko

nije odoleo, pa neće ni bankar Fulton.

*
* *

U tišini noći dvojica jahača siđoše iz sedla sa zadnje strane kuće bankara Fultona. Bankar je bio sav u znoju. Kako da ispliva iz ove situacije? Ko će mu pomoći?

Ušli su tiho u kuću i uputili se u kancelariju.

— U redu, Fultone. Daj mi moje, pa da se rastanemo — reče Kid.

Sleg zapali veliku lampu i počeo nešto da petlja oko stola. Kid je budno motrio.

Onda ih iznenadna lupa na vratima obojicu trže. Kid oštro pogleda bankara i opomenu ga.

— Samo bez gluposti, čoveče! Idi i vidi ko je dole. Ne zaboravi da ću te ubiti kao psa. I još nešto. Pogledaj ovo — reče pokazujući mu tri šipke dinamita koje je on sam pre izvesnog vremena dao Stivu Nortonu. Dići ću ti kuću u vazduh i opet ću uspeti da pobegnem. Sada napred.

Fulton se stresao pri pogledu na dinamit. Još kao mlad video je kakav je učinak dinamita. Lako je mogao da pretpostavi šta bi ostalo i od njega i od kuće ako prokletnik is-

puni pretnju. Zato brzo siđe niz stepenice.

Kada je otvorio, ugleda šerifa.

— Dobro večer, gospodine Fulton. Video sam svetlo kod vas, pa sam hteo da proverim da li je sve u redu. Nije vas bilo celog dana, pa smo se malo zabrinuli — reče šerif.

»Vraga ste se vi zabrinuli za mene«, pomisli Fulton, a glasno reče:

— Sve je u redu, šerife. Bio sam na kraćem putu i baš sam se vratio. Sada bih pošao na počinak, ako nemate ništa protiv.

Šerif uljudno pozdravi i ode.

— Baš su čudni ovi bogataši. Ne valja ako im ne poklanjaš pažnju, a ljute se i kada se brineš o njima — gundao je šerif odlazeći niz ulicu.

Fulton se vrati u kancelariju, ali ni ovog puta nisu dugo bili mirni. Elen se iznenada pojavila na vratima, ali je Kid više nego Fulton umiri svojim poznatim osmehom. Ustao je, skinuo šešir i naklonio se ženi.

— Izvinite madam, ako smo vas uznemirili. Treba da završimo jedan posao koji ne trpi odlaganje i samo zato došao sam sa vašim mužem — reče odmetnik.

Žena pogleda bankara i on joj samo klimnu glavom. Umi-

rena, Elen se vrati u svoju sobu.

— Hajde požuri, Fultone, ne mogu više da čekam! — brecnu se Kid.

Bankar konačno izvadi jedan ključ iz fioke i priđe velikoj kasi u uglu. Sa lančića koji mu je visio oko vrata skinde jedan ključ i uskoro brava škljocnu.

Kid na brzinu baci pogled u unutrašnjost kase. Prvo što je ugledao bila je drška kolta kalibra 32. Postao je oprezniji. Znao je da Fulton nema hrabrosti da dohvati oružje i zato se pravio kao da kolt nije ni video. U svakom slučaju, brži je od njega.

— Upamtio si moju opomenu, zar ne? Polako izvadi one papire koji me interesuju i, recimo, deset hiljada dolara. Tolika je moja i Bučova tarifa. Hajde, samo pametno!

Fulton uzdrhta. Dok je pružao ruku da dohvati poternice prsti mu kliznuše preko glatke drške oružja. Za sekundu htede da oproba sreću, ali nije se usuđivao. Zato izvadi poternice i pruži ih Kidu.

— Da li su sve tu? Nadam se da nemaš duplikate? — reče Kid trpajući poternice u džep.

— Zar misliš da su mi vaše njuške toliko simpatične da zbog toga držim kolekciju po-

ternica? To su jedine...

Fulton se ujede za jezik. Prokockao je šansu da možda ubuduće još koji put pokuša da uceni nekog odmetnika.

— U redu, čoveče. Daj mi sada novac, pa da se rastanemo kao stari prijatelji.

Fulton ponovo pruži ruku. I opet prsti dodirnuše dršku kolta. Kid je to lepo video, ali se pravio nevešt.

Ni ovog puta bankar nije smogao snage da potegne oružje. Kid prihvati pruženi svežanj i počeo polako da ga broji.

— Zar mi nimalo ne veruješ? — ciknu Fulton.

Kid se nasmeja.

— Ko je lud da veruje bankaru? Mi smo u istom poslu, i zato te dobro znam — reče Kid.

Pošto je prebrojao novac, on se okrete i priđe malom stolu na kome se nalazila flaša sa pićem i čaše. Dok je punio čašu, Kid više oseti nego što je video da Fulton poseže za koltom u kasi. Kid ipak dohvati flašu desnom rukom i okrete se da naspe piće. Kada se okrenuo, Fulton je već ciljao u njega smejući se.

— Ha, ha, ha... Prokleti revolverašu, nisi baš tako veliki kao što si mislio! Sada ću te ubiti... ti si bandit... još ću i nagradu dobiti! — govorio je.

Sandens vide da bankaru drhti ruka u kojoj je držao kolt. Znao je da u takvom stanju Fulton nikada neće uspeti da ga pogodi.

— Fultone, dajem ti još jednu priliku da preživiš. Mani se čorava posla i ostavi taj kolt.

— Ti meni daješ priliku, a? E, vidiš, ja nisam toliko velikodušan. Ja tebi ne dam nikakvu priliku. Umri! — vrisnu i povuče okidač.

Još dok je on izgovarao poslednju reč, Kid hitnu flašu koju je držao u ruci, a trenutak kasnije istom rukom poteže kolt.

Dva pucnja slila su se u jedan.

Kid oseti vreli udar po levoj mišici. Kako nije osetio bol, znao je da je rana laka, površinska.

Fulton je prošao gore. Mnogo gore. Buljio je u crvenu mrlju koja se sve više širila na onom mestu na kome se rebra razdvajaju od grudne kosti. Sve jači bol mutio mu je svest.

Elen, koja je taman usnila, skoči posle pucnjave. Brzo strča onako u spavaćici. Ulete u radnu sobu svoga muža i stade kao ukopana kada ga ugleda onako okrvavljenog, naslonjenog na zid pored kase. Nije ni vrisnula. Nije čak niš-

ta ni rekla. Samo je prinela ruku do usta.

Onda se okrenula i pogledala Kida, koji je, skinuvši kaput, vezivao maramu preko okrvavljene mišice. Kid diže pogled i reče.

— Ne znam šta bi vašem mužu. Iz čista mira je potegao na mene i pucao. Imao sam sreće, promašio je. Branio sam se i pogodio ga.

Žena ga je gledala bez reči. U dubini duše osećala je da je plavokosi momak na neki način u pravu. Fulton je bio podmukao po prirodi. Sigurno je i ovog puta hteo da prevari ortaka ili poslovnog partnera, ma šta bio taj stranac pred njom.

Fulton diže pogled u trenutku kada se povratio iz nesvesti i počeo nešto da muca.

Elen mu priđe drhteći.

— Ja sam... kriv... oprostite...

Nije više ništa stigao da kaže.

Šta je mislio onim »ja sam kriv«, ni Kid ne Elen nisu znali. Svako od njih je to protumačio na svoj način.

Kid prvi prekide tišinu:

— Idem po šerifa. Hoću da se ovo razjasni pre nego što pođem.

I zaista, nameravao je da pozove predstavnika zakona i tako izbegne nepotrebnu pote-

ru. Uostalom, imao je najboljeg mogućeg svedoka. Bankarevu ženu.

Međutim, nije morao daleko da ide.

Šerif je čuo pucnjavu i odmah je odredio odakle dolazi. Pohitao je bankarevoj kući i sreo se sa Kidom.

— Baš dobro, šerife. Dogodilo se nešto u kući bankara Fultona. Želeo bih da pođete sa mnom i da sve razjasnimo.

Pola sata kasnije šerif je u rukama držao potpisane izjave Elen Fulton i Harija Longbafa. Pošto je još jednom izjavio saučešće udovici Fulton, šerif napusti kuću.

Kid još nekoliko trenutaka ostade gledajući Elen. Onda, svestan da ga ona i ne primećuje, krene na ulicu.

XII

Jutro se naziralo na istoku kada se Sandens Kid pojavio na dogovorenom mestu. Umes to dvojice, čekao ga je jedan prijatelj.

Buč je sedeo sam na jednom panju i mirno pušio.

— Gde je Dik... ili Stiv, već ne znam kako više da zovem tog momka — upita Kid skačući iz sedla.

— Kod kuće je. I ja sam baš odande stigao. On je od

sada za nas Stiv Norton. Samo Stiv Norton — reče Buč.

Kada je ugledao rupu na Kidovom kaputu, on podiže pogled.

— Ništa, samo ogrebotina. Šta dalje? — reče Kid.

— Idemo do Nortonovih. Uz put mi ispričaj šta je bilo.

Stiv i Ket i sedeli su na tremu kada se dvojica jahača pojavise pred ulazom u njihovo dvorište. Stiv brzo skoči i potrča im u susret.

— Kide... da li si...

Nije dovršio pitanje jer na Kidovom licu spazi osmeh.

Uskoro se Kid upoznao sa ljubaznom domaćicom i sa velikim zadovoljstvom prihvati poziv na ručak.

Kasnije je Ket i sedela stisnuta uz Stiva pasmatrajući dvojicu odmetnika.

— Znači, vi ste stari prijatelji mog Stiva? — reče Kidu.

Ovaj klimnu glavom i dodade šaljivo:

— Jesmo, ali verujte mi, madam, vaš Stiv ništa nije izgubio što se više ne druži sa nama. Naprotiv, dobio je mnogo.

Ket i još čvršće zagrl i muža gledajući ga zaljubljeno.

Odnekud dotrča mali Džeri.

— Tata, tata, stari Žuća je pojurio zeca, hajde da ga ulovimo — vikao je dečkić piskutavim glasom.

— Isti otac — reče Buč. — Uvek spreman na akciju.

Svi se nasmejaše. Dečak, ne shvatajući šta odrasli govore, nastavi da navaljuje. Stiv konačno krete sa njim da »ulovi« zeca sa svojim naslednikom.

Kada su ostali sami, Kid na veliko Bučovo zaprepašćenje reče Ket i.

— Gospodo, imate dobrog muža i divnu porodicu. Ne dajte nikome da vam pokvari tu sreću. Borite se uvek za to. Imate za šta.

Potom, kao da je i sam bio zatečen sopstvenim rečima, on ustade i krete u dvorište.

Ket i upitno pogleda Buča, ali se ovaj samo smeteno nasmeja. Potom dodade:

— Znae, nekada smo voleli tog momka Stiva. Ponovni susret nas je mnogo obradovao i podsetio na prošle dane. Kid je sentimentaln...

I nehotice, Buč nije rekao Hari nego Kid, ali se Ket i pravila da ništa ne primećuje.

Dva dana kasnije, Buč i Kid se oprostiše od Ket i i dece. Niko nije primetio da se Kid nekoliko trenutaka zadržao kraj kreveta na kome je spavala mala Mili.

Stiv je uzjahao i krenuo da otprati prijatelje komad puta. Ket i im je dugo mahala, a za-

tim se okrenula svakodnevnim poslovima.

Posle čitavog sata, Kid se zaustavi.

— Momče, vreme je da se pozdravimo. Vрати se svom životu i svojoj porodici. Naše staze ovde se razilaze. Neka tako ostane.

Stiv samo klimnu glavom. Sišao je sa konja i prišao Kidu. Dugo mu je stezao desnicu. Zatim priđe i Buču.

— Prijatelji... hvala vam... To je sve što mogu da vam kažem. Da nije bilo vas...

Buč ga prekide pokretom ruke.

— Ne moraš da nas rasplačeš na rastanku — reče smejući se.

Prihvati još jednom pruženu ruku i okrete konja.

Prešli su već nekoliko koraka, kad se Kid ponovo zaustavi.

— Hej, momče, umalo da zaboravim. Ovo je za tebe — reče i pruži Stivu poternice. — Najbolje da ih sada odmah spališ. Takve uspomene ti nisu potrebne.

Dok su se dvojica jahača udaljavali, Stiv gledajući za njima izvadi šibicu i poče da pali jednu po jednu poternicu. Vetar dunu i razveja pepeo po okolini.

Jedan život konačno je ostao pokopan u prošlosti.

Kada je sat i po kasnije stigao kući, na verandi ga dočeka Ketі. U rukama je držala Mili i jedan smotuljak uvijen u maramu.

Ništa ne shvatajući, Stiv prihvati pruženi smotuljak i polako ga odvi. Nije mogao da veruje svojim očima.

U rukama je držao deset hiljada dolara.

Onda spazi i malu cedulju.

»Za srećno detinjstvo tvoje i Ketine dece. Buč i Kid«.

Stiv je nekoliko puta pročitao ovu kratku poruku.

— Stive, ko su oni? Ko su taj Kid i Buč?

Norton je jedno vreme ćutao zagledan u daljinu.

— Zar nećeš da mi kažeš, dragi?

Stiv se trže.

— Ko su? Buč i Kid? Dva divna momka, eto ko su.

Zagrlio je ženu, pomilovao ćerkicu i svi kretoše u kuću.

Keti shvati da sada nije vreme za dalja pitanja. Veseo osmeh i ozareno lice njenog muža garantovali su da je sve u najboljem redu, a jednog dana, ko zna, možda će i saznati ko su ona dva momka.

Onaj Kid i onaj Buč.

1. SLEDEĆI
BROJ

Francuska 10 FF, SAD 2 US \$, Švajcarska 3 Sfr, Austrija 25 Asch, S

SANDENS JAŠE SAM

SR Nemačka 3,5 DM,

R. GORTZ

